

Kinnitatud:

AS Eesti Post juhatuse 21.06.2011 koosoleku protokolli nr 1.1-3/0020 otsusega 3.1
Kehtib alates: 15.09.2011

**AS EESTI POST
UNIVERSAALSE POSTITEENUSE
TÜÜPTINGIMUSED**

SISUKORD

1.	Üldsätted	3
2.	Postiteenuse tasu	4
3.	Postisaadetise sisu, pakendamine, adresseerimine ja vastuvõtmine	5
4.	Postisaadetise kättetoimetamine	10
5.	Postisaadetise avamise kord	13
6.	Kättetoimetamise võimatuse tõttu edastamata postisaadetise käsitlemine	14
7.	Saatja ja saaja õigused	15
8.	Materiaalne vastutus	16
9.	Kaebuste ja avalduste lahendamine	18
10.	Isikuandmete töötlemise ja kasutamise kord	19
11.	Kirisaadetiste teenusetingimused	19
12.	Standardpaki teenusetingimused	20

1. ÜLDSÄTTED

AS Eesti Post universaalse postiteenuse tüüptingimused (edaspidi tüüptingimused) koosnevad kirisaadetiste ja postipakkide edastamise üld- ja teenuse tingimustest, milles sätestatakse AS Eesti Post (edaspidi Post) poolt osutatava universaalse postiteenuse osutamise kord.

Tüüptingimused reguleerivad Posti ja postiteenuse kasutaja vastastikuseid õigusi ja kohustusi postiteenuste kasutamisel.

Tüüptingimused on kehtestatud lähtudes Eesti õigusaktidest, eelkõige postiseadusest ja selle alamaktidest, ning ülemaailmsest postikonventsioonist ja selle alusel kehtestatud eeskirjadest.

Kui mõni tüüptingimuste säte osutub õigusaktide muutumisel täielikult või osaliselt kehtetuks, jäävad tüüptingimused muus osas kehtivateks.

Postside valdkonna riikliku järelevalve teostaja Eesti Vabariigi territooriumil on Konkurentsiamet.

1.1 Mõisted

Tüüptingimustes kasutatakse mõisteid alljärgnevas tähenduses:

Aadresskaart on kirisaadetisele või postipakile kinnitatud või koos nendega edastatav dokument, millele on märgitud saatja ja saaja aadressid ning saadetist iseloomustavad andmed.

Edastamine on protsess, mis hõlmab postisaadetiste kogumist, sorteerimist, vedu ja saajale kättetoimetamist.

Kindlustusmaks on väärtisaadetise tasu osa, mis sõltub saadetise avaldatud väärtuse suurusel.

Kirisaadetis on Postile edastamiseks füüsiliselt või elektroonselt üleantud adresseeritud ning nõuetekohaselt pakitud ese või esemed kaaluga kuni 2 kg.

Kirjakast on Posti kogumisvõrgus olev püsivalt paigaldatud vahend lihtsaadetisena edastatavate kirisaadetiste kogumiseks.

Lihtsaadetisena edastatakse kirisaadetis:

- mis väljastatakse saajale või tema esindajale allkirjata postkasti kaudu;
- mille väärtus on Postile avaldamata;
- mille kaotamine või kahjustumise korral puudub Postil kohustus maksta hüvitist.

Lisateenus on postiteenust täiendav või sellele lisaväärtust andev ning lisatasu eest osutatav teenus.

Lunamaks on täht- või väärtisaadetise lisateenus, mille puhul saatja volitab Posti postisaadetise kättetoimetamisel saajalt sisse nõudma kindlaksmääratud summa.

Lunarahakaart on Posti poolt pakutud teenus lunamaksuga saadetud postisaadetise puhul sularaha siirde teostamiseks.

Nimekast on Posti poolt lepingu alusel üürtav postkast, kuhu nimekasti üürinud füüsiline või juriidiline isik saab suunata temale adresseeritud kirisaadetised ja postisaadetiste saabumise teated nimekasti numbri alusel.

Postiasutus on Posti püsiv tegevuskoht, kus on tagatud kõigi universaalse postiteenuse tegevusloaga hõlmatud postiteenuste osutamine.

Postipakk (edaspidi ka standardpakk) on Postile edastamiseks üle antud adresseeritud ning nõuetekohaselt pakitud kuni 20 kg kaaluv ese või esemed.

Postisaadetised on kirisaadetis ja postipakk.

Postisaadetise saabumise teade on saajale kas postkasti kaudu väljastatav või elektroonilisel teel edastatav teade saabunud postisaadetise liigi ja selle väljastamise koha kohta.

Postisaadetise saaja (edaspidi saaja) on isik, kellele või kelle postiaadressil tuleb postisaadetis saatja tahte kohaselt kätte toimetada.

Postisaadetise saatja (edaspidi saatja) on isik, kes vastutab postisaadetise sisu eest ning kelle tahtel ja nimel on postisaadetis Postile edastamiseks üle antud.

Postisaladus on postisaadetise sisu ja konkreetse isiku postikäivet puudutav informatsioon.

Postiteenus on adresseeritud postisaadetise edastamine majandustegevusena.

Postiteenuse kasutaja (edaspidi kasutaja) on saaja või saatja.

Postiteenuse osutajaks on tüüptingimuste mõistes AS Eesti Post.

Postitöötaja on Posti töötaja või Posti nimel postiteenuseid osutav või ülesandeid täitev isik.

Postkast on saaja valduses olev vahend kirisaadetise ja postisaadetiste saabumise teadete kättetoimetamiseks.

Rahvusvaheline postisaadetis on Eesti Vabariigist välisriikidesse saadetav ja välisriikidest Eesti Vabariiki saabuv postisaadetis.

Riigisisene postisaadetis on Eesti Vabariigi piires saatjalt saajale edastatav postisaadetis.

SDR on Rahvusvahelise Valuutafondi - IMF (International Monetary Fund) arveldusühik.

Sorteerimiskeskus on Posti struktuuriüksus, kus toimub riigisiseste ja rahvusvaheliste postisaadetiste sorteerimine ja jaotamine postiasutuste lõikes. Sorteerimiskeskus asub aadressil Pallasti 28, 10001 Tallinn.

Sularaha siire on kliendilt sularaha vastuvõtmine selle edastamiseks kolmandale isikule ja kliendi käsundi alusel sularaha väljamaksmine kolmandale isikule.

Teine postiteenuse osutaja on tüüptingimuste kohaselt juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja, kes osutab majandustegevusena postiteenust ning kasutab postiteenuse osutamisel postisaadetiste edastamiseks Posti postivõrku.

Tähtisumaks on täht- ja väärtisaadetise tasu fikseeritud osa.

Tähtsaadetisena (väärtustamata saadetisena) edastatakse kirisaadetis ja postipakk:

- mis väljastatakse saajale või tema esindajale allkirja vastu või muu isikusamasuse tuvastamist võimaldava tunnuse alusel;
- mille väärtus on Postile avaldamata;
- mille kaotsimineku või kahjustumise korral maksab Post saatjale tüüptingimustes määratud hüvitussumma.

Tööpäevad on tüüptingimuste kohaselt kõik nädalapäevad, välja arvatud laupäev ja pühapäev.

Universaalne postiteenus on postiteenuste järjepidev, kvaliteetne ja mõistlike hindadega osutamine kogu Eesti Vabariigi territooriumil õigusaktidega sätestatud alustel ja korras kõigile seda soovivatele isikutele. Universaalse postiteenuse moodustavad järgmised riigisisised ja rahvusvahelised postiteenused:

- kuni 2 kg kirisaadetise edastamine liht-, täht- ja väärtisaadetisena;
- kuni 20 kg postipaki edastamine täht- ja väärtisaadetisena.

Universaalse postiteenuse postimaksevahend on:

- Eesti Vabariigi postmark;
- Posti poolt välja antud trükitud maksetähisega pakend.

Väljastusteade on täht- ja väärtisaadetise lisateenus, mille puhul saatja ja saaja andmeid ning tüüptingimustes sätestatud teavet sisaldav dokument või elektrooniline sõnum tagastatakse saatjale.

Väärtisaadetisena edastatakse kirisaadetis ja postipakk:

- mis väljastatakse saajale või tema esindajale allkirja vastu või muu isikusamasuse tuvastamist võimaldava tunnuse alusel;
- mille väärtus on Postile avaldatud;
- mille kaotsimineku või kahjustumise korral maksab Post saatjale tema avaldatud saadetise väärtuse.

2. POSTITEENUSE TASU

2.1 Postiteenuse eest tasumise üldtingimused

- 2.1.1 Universaalse postiteenuse ja lisateenuse eest tasutakse Posti poolt kehtestatud hinnakirja alusel. Hinnakiri on kättesaadav postiasutustes ja Posti koduleheküljel www.post.ee.
- 2.1.2 Postiteenuse eest võib postiteenuse kasutaja tasuda sularahas või sularahata arvelduse teel, sh kaardi- või mobiilimaksega sõltuvalt vastuvõtmiskoha tehnilistest võimalustest.
- 2.1.3 Postiteenuse kasutaja tasub postiteenuste eest postisaadetiste üleandmisel, välja arvatud juhul kui Posti ja postiteenuse kasutaja vahelise lepinguga ei ole kokkulepitud teisiti.
- 2.1.4 Kirisaadetised antakse Postile üle postimaksevahendiga varustatult. Juhul kui saatja annab Postile üle kirisaadetisi, mis ei ole postimaksevahendiga varustatud või on varustatud osaliselt, on Postil õigus küsida postimaksevahendi pealekandmise eest tasu vastavalt kehtestatud hinnakirjale.
- 2.1.5 Rahvusvahelise kirisaadetise eest saab tasuda kooskõlas ülemaailmse postikonventsiooniga Ülemaailmse Postiliidu poolt väljaantavate rahvusvaheliste vastuskupongidega. Vastuskupongid vahetatakse Eesti Vabariigi postmarkide vastu. Rahvusvahelise vastuskupongi esiküljel peab olema kupongi müünud välisriigi nimetus ja postiteenuse osutaja kalendertempli jäljend.
- 2.1.6 Saatja poolt lihtsaadetise edastamise eest tasumata või osaliselt tasumata jäetud summa nõutakse sisse kas saatjalt või saajalt, lähtudes järgnevatest põhimõtetest:
 - kui selline saadetis avastatakse lähtekohas, tagastatakse see saatjale täielikuks tasumiseks;
 - kui sellisel saadetsel puudub saatja aadress või see avastatakse sihtkohas, edastatakse saadetis saajale, kes tasub saadetise eest vastavalt Posti hinnakirjale või rahvusvahelise postisaadetise korral vastavalt sihtriigi postiteenuse osutaja poolt kehtestatud tingimustele.

2.2 Tasumine postmarkidega

- 2.2.1 Postmarke võib kasutada kirisaadetise ja postipaki edastamise eest tasumise tõendamiseks.
- 2.2.2 Riigisisese postiteenuse ja postisaadetise Eestist välisriiki saatmise korral tõendab postiteenuse eest tasumist Eestis väljaantud postmark. Välisriigis välja antud postmark tõendab postiteenuse eest

- tasumist välisriigist saabuvate postisaadetiste puhul.
- 2.2.3 Postimaksevahend paigutatakse postisaadetise aadressik  lje parempoolsesse   lanurka.
- 2.2.4 Postiteenuse eest tasumist tõendab vaid kasutamata, vigastamata ning puhas postmark. K  ibelt kõrvaldatud, kasutusel olnud, määrdunud, vigastatud või kustutatud postmark ei ole postiteenuse eest tasumisel kehtiv.
- 2.2.5 Postil on õigus keelduda postisaadetise edastamisest kui:
- postmargid on kleebitud üksteise peale;
 - postmark on kaetud killega;
 - postmargid ulatuvad üle pakendi külgede, kattes sellega pakendi serva;
 - postmark on töödeldud viisil, mis takistab selle kustutamist kalendertempli jäljendiga.
- 2.2.6 Post kustutab postmargi kalendertempli jäljendiga.
- 2.2.7 Erikustutustempliga tembeldatud postmark on postimaksevahendina kehtiv ainult erikustutuse päeval erikustutustempliga tembeldamise kohas postitamisel.
- 2.2.8 Postmarkide müüki korraldavad postiasutused. Samuti võib Post postimaksevahendite müügiks s  lmda kokkuleppeid vabalt valitud juriidiliste ja füüsiliste isikutega.
- 2.2.9 M   dud postmarke tagasi ei võeta ning ümber ei vahetata.

2.3 Trükitud makset  hisega pakendid

- 2.3.1 Kirisaadetiste ja postipakkide eest tasumiseks võib kasutada Posti poolt välja antud trükitud makset  hisega pakendeid.
- 2.3.2 Posti poolt välja antud trükitud makset  hisega pakendi hinnas sisaldub postisaadetise edastamise tasu ja pakendi maksumus.
- 2.3.3 Post kustutab trükitud makset  hise kalendertempli jäljendiga.
- 2.3.4 M   dud trükitud makset  hisega pakendeid tagasi ei võeta ning ümber ei vahetata.

2.4 Tasuta saadetised

- 2.4.1 **Rahvusvahelise postisaadetise tasuta edastamisel** lähtub Post ülemaailmsest postikonventsioonist ja edastab tasuta:
- pimedatele mõeldud väljaandeid ehk sekogramme, mis antakse postiasutusele üle lahtiselt ning mida edastatakse rahvusvaheliselt maismaatranspordiga;
 - kirisaadetisi ja postipakke, mille saajateks või saatjateks on sõjavangid, samuti eraisikud, kes sõjategevuse puhkemise tagajärjel on mõnes neutraalses riigis interneeritud;
 - välisriikide postiteenuse osutajate ja postiliitude vahelist ametposti.
- 2.4.2 Punktis 2.4.1 nimetatud rahvusvahelise tasuta postipaki kaalu piirmäär on 5 kg. Kaalu piirmäära võib suurendada 10 kg-ni üksiku paki jaotamata sisu korral või kui postipakid saadetakse vangilaagrisse või volitatud esindajale (*hommes de confiance*) vangidele laialijagamiseks.
- 2.4.3 Riigisisiselt edastab Post tasuta oma struktuuriüksuste vahelist ametiposti.

2.5 Tasu määramise, kehtestamise ja muutmise kord

- 2.5.1 Universaalse postiteenuse taskukohase tasu määrab majandus- ja kommunikatsiooniminister määrusega.
- 2.5.2 Post võib rakendada tasu puhul allahindlust, kui postisaadetise edastamise kulu on tavateenuse osutamise kulust väiksem.
- 2.5.3 Post võib rakendada kooskõlas ülemaailmse postikonventsiooni nõuetega tavahinnast erinevat hinda ühelt saatjalt ühele saajale ühte sihtkohta edastatavatele trükistele (M-kott).
- 2.5.4 Tasud ja allahindluse põhimõtted on kättesaadavad Posti veebilehel www.post.ee ja kõigis postiasutustes.
- 2.5.5 Universaalse postiteenuse taskukohaste tasude suurenemise korral teavitab Post avalikkust Posti veebilehe ja ühe üleriigilise levikuga ajalehe kaudu vähemalt kolmkümmend (30) päeva enne tasu muudatuse jõustumist.

3. POSTISAADETISE SISU, PAKENDAMINE, ADRESSEERIMINE JA VASTUVÕTMINE

3.1 Postisaadetises saatmiseks keelatud ja eritingimustel saatmiseks lubatud esemed

- 3.1.1 Postisaadetises on keelatud saata:
- relvi ja nende osi;
 - laskemoona ja nende osi;
 - pisar- ja n  rvigaasi balloone;
 - l  hkevaid ja kergesti süttivaid ja ohtlikke aineid;
 - m  rgiseid ja radioaktiivseid aineid;
 - bioloogilisi nakkusohklikke aineid;
 - narkootilisi ja ps  hhotropseid aineid ja neid sisaldavaid ravimeid;
 - täisverd ja verekomponente;
 - happeid;
 - kiiresti riknevaid toiduaineid;
 - elusloomi, -linde, -kalu, -putukaid, välja arvatud punktis 3.1.4. juhud;

- mürgiseid taimi;
 - esemeid, mis oma omaduste tõttu või pakendiga võivad ohustada postisaadetise saajat, postitootajaid, määrada või rikkuda teisi postisaadetisi, postivahendeid või kolmandate isikute vara;
 - sündusustuid või kõlblusvastase sisuga esemeid ja trükiseid;
 - raha;
 - dokumente, mis kujutavad endast jooksvat ja isiklikku kirjavahetust muude isikute vahel kui saatja ja saaja või nendega koos elavad isikud;
 - esemeid, mille sissevedu on keelatud või piiratud edastamise sihtriigi õigusaktidega;
 - esemeid, mille sisse- või väljaveo keeld või ringluse piirang on sätestatud teistes õigusaktides.
- 3.1.2 Postipakid ei tohi lisaks punktis 3.1.1 nimetatule sisaldada ümbrikusse pakitud ja edastamiseks mõeldud valmis kirisaadetisi.
- 3.1.3 Münte, esitajaväärtpabereid, reisitšekke, väärismetalle ja -kive ning muid väärtuslikke artikleid võib saata ainult väärtisaadetisena.
- 3.1.4 Liht- ja tähtsaadetisena edastatavas kirisaadetes võib erandkorras saata:
- mesilasi, kaane ja siidiusse;
 - kahjurputukate parasiite ja hävitajaid, mis on mõeldud kahjurputukate tõrjeks ja mida vahetavad omavahel ametlikult tunnustatud asutused;
 - kärbeid *Drosophilidae* sugukonnast, mis on mõeldud biomeditsiinilisteks uuringuteks ja mida omavahel vahetavad ametlikult tunnustatud asutused.
- 3.1.5 Postisaadetise vastuvõtmisel on postitootajal õigus nõuda saatjalt selle avamist veendumaks, et see ei sisalda posti teel saatmiseks keelatud, sh eritingimustel saadetavaid ja/või ohtlikke aineid või esemeid. Saatja keeldumise korral postisaadetise avamisest, postisaadetist edastamiseks vastu ei võeta.
- 3.1.6 Eesti Vabariigi õigusaktidega võib nii riigisiseses kui ka rahvusvahelises postivahetuses kehtestada vajaduse korral ajutised keelud ja piirangud erinevate ainete ja esemete saatmisele postisaadetes. Ajutiste piirangute kehtestamisel informeerib Post postiteenuse kasutajaid ja välisriikide postiamministratsioone piirangute iseloomust ja kehtivusajast.
- 3.1.7 Saatja kohustus on veenduda, et saadetise sisuks olevad ained või esemed ei ole sihtriigi poolt vastuvõtmiseks keelatud.

3.2 Pakendamise tingimused

- 3.2.1 Postisaadetise pakendi valib saatja. Postisaadetis peab olema pakitud ja kinnitatud vastavalt sisule, kaalule, kujule, transportimise viisile ja teeloleku kestusele.
- 3.2.2 Pakend ja kinnitus peavad:
- kaitsma postisaadetise sisu vigastamise eest muljumisel ja korduval töötlemisel;
 - välistama saadetise sisu kahjustumise ning võimaluse saadetise sisule juurdepääsuks pakendit kahjustamata;
 - kaitsma temperatuuritundliku saadetise sisu külmumise või kuumenemise eest;
 - tagama saaja ja postitootajate ohutuse;
 - välistama kahjustused teistele postisaadetele ja Posti varale.
- 3.2.3 **Kirisaadete ja postipakkide pakkimiseks kasutatakse** järgnevaid pakkematerjale: ümbrikke, sh turvaümbrikke, pappkarpe, tugevat paberit, tihedat plastipakendit, jne. Pakend suletakse nõõri, paela, liimi või teibiga.
- 3.2.4 **Väärtisaadetise** pakendamisel pole lubatud kasutada pakendit, mis võimaldab tutvuda saadetise sisuga ja mis ei taga postisäiladuse säilimist (nt mitmest tükist valmistatud, tervikuna läbipaistvaid või läbipaistva aadressaknaga pakendid). Väärtisaadetise ümbrik või pakend peab olema vastupidav ning ei tohi takistada saadetise pakendi sulgemist muul efektiivsel viisil. Soovitav on pakkida väärtuslikke esemeid sisaldavate saadete sisu täiendavalt sisemisse tugevasse pakendisse (kartong, plastik, metall, jms).
- 3.2.5 Pakkimata võetakse vastu:
- postkaarte;
 - üksteisest lahutamatu esemeid, mis liigendatuna või kokku surutuna või seotuna moodustavad ühe tervikliku paki;
 - ühest terviklikust esemest koosnevaid pakke, mida on võimalik pakendamata transportida saadetist vigastamata (puu- või metallitükid, suured esemed jm);
 - avamata tootja pakendis esemeid, kui pakend vastab kehtestatud nõuetele ja tagab sisu puutumatuse.

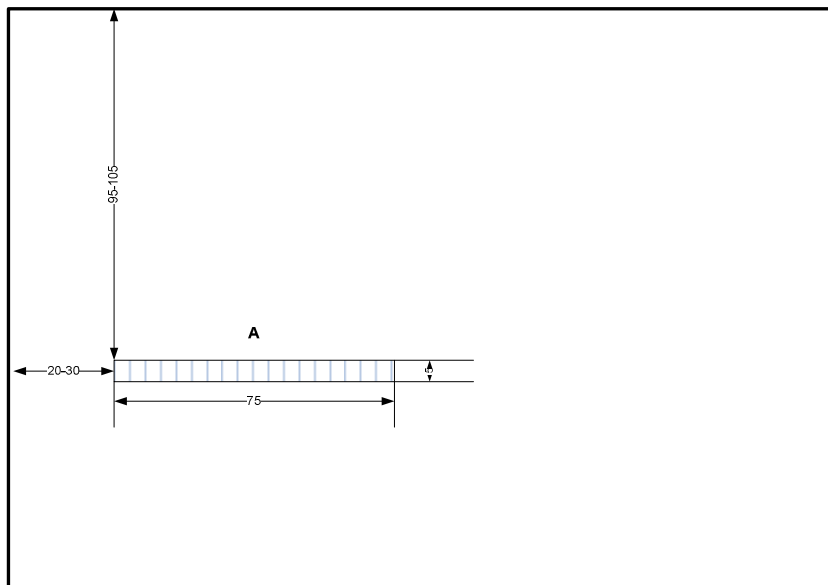
3.3 Pakendamise eritingimused

- 3.3.1 Kergesti purunevad ja muud haprad esemed tuleb pakkida tihedalt tugevasse, purunemist välistava kaitsematerjaliga (nt mullikile, riidesemed vms) täidetud tugevasse karpi, mis välistab esemete omavahelise kokkupõrkumise transportimisel ja/või põrkumise vastu pakendi seinu.
- 3.3.2 Vedelikke ja kergesti veelduvaid aineid tohib saata ainult hermeetiliselt suletud nõudes. Iga nõu asetatakse spetsiaalsesse tugevasse kasti, mis on täidetud vastava kaitsematerjaliga piisavas koguses selleks, et nõu purunemisel imada vedelik endasse. Kasti kaas tuleb sulgeda selliselt, et oleks välistatud selle avanemine postisaadetise edastamise käigus.
- 3.3.3 Raskesti veelduvad rasvased ained, nagu salvid, vaigud, pehmed seebid jne, tuleb pakkida kasti, linasest riidest kotti või plastmassümbrisesse, mis seejärel asetatakse vastupidavast materjalist saadetise sisu mitteläbilaskvasse taarasse.

- 3.3.4 Kuivad värvivad pulbrid võetakse saatmiseks vastu ainult hermeetiliselt suletud karpides, mis on omakorda paigutatud tugevatesse, vastava kaitse ja imava materjaliga täidetud kastidesse.
- 3.3.5 Kuivad mittevärvivad pulbrid ja puistkaubad asetatakse vastupidavatesse mahutitesse (karpidesse, kottidesse), mis paigutatakse seejärel tugevast materjalist valmistatud kasti.
- 3.3.6 Väärismetallid ja juveelitooted tuleb pakkida vastupidavasse metallkarpi või puitkasti, mille seinte paksus kuni 10 kg postipakkidel on 1 cm, üle 10 kg 1,5 cm. Vineerist valmistatud puitkasti seina paksus võib olla 5 mm tingimusel, et kasti servad on tugevdatud klambritega.
- 3.3.7 Mesilased, kaanid, siidiussid, kahjurputukate parasiidid, ja hävitajaid, mis on mõeldud kahjurputukate tõrjeks, kärbsed *Drosophilidae* sugukonnast peavad olema pakendatud selleks spetsiaalselt ette nähtud erikarpidesse, mis välistavad nende kahjustumise ning pakendist väljapääsemise edastamise käigus.
- 3.3.8 Seemned ja ravimid tuleb täiendavalt tihedalt pakendada sisemisse ümbrikusse, kotti või karpi.
- 3.3.9 Kiireloomulisi ravimeid ja keemiliste ainete näidiseid sisaldavatele saatetistele kinnitatakse saaja aadressi kõrvale heleroheline lipik vastava sümboli ja tähistusega.
- 3.3.10 Skeemid, pildid, kaardid jne keeratakse rulli ümber tugeva papist aluse/toru.

3.4 Adresseerimine

- 3.4.1 Kirisaadetised ja postipakid peavad kandma selgelt ja arusaadavalt kirjutatud või trükitud saaja nime ja aadressi ning saatja nime ja aadressi. Juhul, kui saaja nimi ja aadress ei ole loetav, on Postil õigus jätta saatetis edastamata kättetoimetamise võimatuse tõttu.
- 3.4.2 Saaja ja saatja aadress märgitakse kirisaadetise ja postipaki pikema küljega samasuunaliselt.
- 3.4.3 Saaja aadress kirjutatakse kirisaadetise ja postipaki esikülje aadressvälja paremale poole.
- 3.4.4 Saatja aadress kirjutatakse aadresskülje vasakpoolsesse ülanurka. Aknaga ümbrikus märgitakse saaja aadress läbipaistvas osas, saatja aadress aadresskülje vasakpoolses ülaosas läbipaistva osa kohal.
- 3.4.5 Kui kirisaadetisel või postipakil on olemas aadresskaart, siis kirjutatakse saaja ja saatja aadress aadresskaardile.
- 3.4.6 Posti poolsete märkuste tegemiseks peab ümbrikus kirisaadetiste puhul jääma vabaks saatetise aadressküljel ala A vastavalt lisatud joonisele:



- 3.4.7 Aadress kirjutatakse ladina tähtede ja araabia numbritega. Kui sihtriigis on kasutusel teised tähed ja numbrid, on soovitatav aadress kirjutada ka nende tähtede ja numbritega. Rahvusvahelisele postisaadetisele kirjutatakse sihtriigi nimetus inglise või prantsuse keeles.
- 3.4.8 Aadressis ei ole lubatud kasutada lühendatud nimetusi, tinglikke tähti, numbreid või märke, mis ei ole üldtuntud ja tekitavad raskusi saatetise väljastamisel adressaadile, aadressi sõrendamisi ning parandusi ja mahakriipsutusi.
- 3.4.9 Kui postisaadetise pakendile ei saa kirjutada aadressi või kleepida aadresslipikut, võib aadresslipiku tugevale alusele kleebituna siduda saatetise külge. Pakkimata, ühest terviklikust esemest koosneva postisaadetise puhul võib aadressandmed kanda otse esemele.
- 3.4.10 Postisaadetisele märgitakse üks saatja aadress, milles peavad sisalduma punktis 3.4.11 nimetatud andmed.
- 3.4.11 **Saaja ja saatja aadressandmed** kantakse postisaadetisele järgmiselt:
 - saaja nimi (füüsilise isiku ees- ja perekonnanimi või juriidilise isiku nimi);
 - tänav, maja- ja korterinumber, väljaspool linnu, aleveid ja alevikke talu nimi;
 - küla ja valla nimi;
 - sihtnumber (kirjutatakse viimasele reale enne linna või maakonna nimetust);
 - linn või maakond;
 - riik (rahvusvaheliste postisaadetiste puhul).

- 3.4.12 Postisaadetise võib adresseerida postiasutusse nõudmiseni. Nõudmiseni adresseeritud saadetisel peab olema märgitud:
- saaja nimi (füüsilise isiku ees- ja perekonnanimi või juriidilise isiku nimi);
 - märkus "Nõudmiseni";
 - sihtkoha postiasutuse nimetus; sihtnumber, linn või maakond.
- 3.4.13 Rahvusvahelise postisaadetise adresseerimisel nõudmiseni teeb saatja aadressis vastava märkuse „POSTE RESTANTE“ ja lisab aadressile sihtriigi nimetuse.
- 3.4.14 Kirisaadetisi võib adresseerida nimekasti numbrile. Nimekasti numbrile adresseeritud kirisaadetisel peab olema märgitud:
- saaja nimi (füüsilise isiku ees- ja perekonnanimi või juriidilise isiku nimi);
 - märkus „Nimekast“ ja nimekasti number;
 - sihtkoha postiasutuse nimetus;
 - sihtnumber, linn või maakond.
- 3.4.15 Rahvusvahelise kirisaadetise adresseerimisel nimekasti numbrile teeb saatja aadressis vastava märkus „CASE POSTALE“ või „P.O.box“ ja lisab aadressile sihtriigi nimetuse.
- 3.4.16 Postisaadetise esiküljele ei või kleepida postimaksevahenditega sarnanevaid lipikuid, kleebeid või asetada templijäljendeid, mida võiks pidada frankeerimisjäljendiks. Postisaadetisele lipikute ja postmarkide pealekleepimisel ei tohi need ulatuda pakendi külgedele, katta üksteist ega pakendi serva ning varjata pakendi vigastust.

3.5 Erimärgistused

- 3.5.1 Sõltuvalt postiteenuse liigist ja edastamise viisist märgib saatja aadresskaardile või saadetise aadresskülje ülaosa keskele või ruumi puudumisel ülanurka saatja aadressi alla punktides 3.5.3 ja 3.5.4 loetletud **erimärgistused**.
- 3.5.2 Märgistus peab olema selge, loetav ja mittekustutatav. Märgistuse paigutus ei tohi varjata aadressi.
- 3.5.3 Erimärgistused riigisisestele postisaadetistele:
- tähtsaadetisena edastatavale kirisaadetisele „TÄHITUD“ või „TÄHTKIRI“;
 - väärtisaadetisena edastatavale kirisaadetisele „VÄÄRTKIRI“ eurot;
 - sisukirjaga väärtisaadetisena edastatavale kirisaadetisele „SISUKIRJAGA“;
 - lunamaksuga saadetisele „LUNAMAKS“ eurot;
 - väljastusteatega postisaadetise pakendile või blanketile sõltuvalt väljastusteate tagastamise viisist saatjale kas „VÄLJASTUSTEATEGA“ või „TÄHTVÄLJASTUSTEATEGA“;
 - tasutud kättetoimetamisega postisaadetisele „KÄTTETOIMETAMINE TASUTUD“;
 - avaldatud väärtusega postipaki aadresskaardile „VÄÄRTUS eurot“;
 - kergesti purunevate esemetega postipakile lisatakse kleebis „ETTEVAATLIKULT“;
 - suuremõdulise postipaki aadresskaardile „SUUREMÕÖDULINE“;
 - saajale isiklikult väljastamisele kuuluvale kirisaadetisele „VÄLJASTADA ISIKLIKULT“ või „ISIKLIK“;
 - pimedatele mõeldud väljaannetega kirisaadetistele „SEKOGRAMM“;
 - elusmesilasi, kaane, siidiusse, kahjurputukate parasiite ja hävitajaid ning kärbsed *Drosophilidae* sugukonnast sisaldavale saadetisele „ETTEVAATLIKULT. ELUSLOOMAD“.
- 3.5.4 Erimärgistused rahvusvahelistele postisaadetistele:
- mittestandardsetes ümbrikus kirisaadetisele „LETTRE“;
 - tähtsaadetisena edastatavale kirisaadetisele „RECOMMANDÉ“;
 - väärtisaadetisena edastatavale kirisaadetisele „VALEUR DÉCLARÉE“;
 - lunamaksuga saadetisele „REMBOURSEMENT“;
 - väljastusteatega saadetisele „AR“ või „AVIS DE RECEPTION“;
 - lennupostisaadetisele „PAR AVION“/„PRIORITAIRE“;
 - kergesti purunevate esemetega postipakile lisatakse kleebis „COLIS FRAGILE“;
 - suuremõdulise postipaki aadresskaardile „ECOMBRANT“;
 - sõjavangide poolt saadetavatele postisaadetistele „SERVICE DES PRISONNIERS DE GUERRE“;
 - interneeritud tsiviilisikute poolt saadetavatele saadetisele „SERVICE DES INTERNÉS CIVILS“;
 - laevadel postitatud lihtsaadetisena edastatavatele kirisaadetistele „NAVIRE“ (laev), aurikutel „PAQUEBOT“;
 - pimedatele mõeldud väljaannetega kirisaadetistele „CÉCOGRAMMES“;
 - elusmesilasi, kaane, siidiusse, kahjurputukate parasiite ja hävitajaid ning kärbsed *Drosophilidae* sugukonnast sisaldavale saadetisele „ANIMAUX VIVANTS“ (elusloomad).

3.6 Vastuvõtmise üldised tingimused

- 3.6.1 Postitöötaja kontrollib postisaadetise vastuvõtmisel üleantud postisaadetiste kogust, adresseerimise nõuete täitmist ning saatja erimärgistuste ning postimaksevahendi olemasolu saadetisel ja või saatedokumentidel.
- 3.6.2 Postil on õigus keelduda tüüptingimustes sätestatud nõuetele mittevastavate postisaadetiste edastamisest.
- 3.6.3 Postil on õigus keelduda vastavalt ülemaailmsele postikonventsioonile rahvusvaheliste postisaadetiste vastuvõtmisest või nende edastamisest saajale, kui postisaadetisele on märgitud saatja ja saaja elu- või asukohaks sama välisriik ja postisaadetisi antakse üle suures koguses eesmärgiga saada kasu Eestis kehtivatest soodsamatest tasudest (*re-mailing*). Juhul, kui saatja on andnud üle eelnevalt kirjeldatud postisaadetisi, vastutab ta võimaliku kahju eest, mis Postil tekib sihtriigi postiamministratsiooni poolt esitatud nõuete tõttu.
- 3.6.4 Täht- ja väärtisaadetise vastuvõtmisel on postitöötajal õigus nõuda selle avamist ning saatja

juuresolekul veenduda postisaadetises saatmiseks keelatud esemete või ainete puudumises.

3.7 Lihtsaadetise vastuvõtmine

- 3.7.1 Lihtsaadetisi saab Postile üle anda kirjakastide kaudu, postiasutuses või elektroonselt. Lihtsaadetised, mille mõõtmed ületavad kirjakasti mõõtmeid antakse Postile üle postiasutustes.

3.8 Tähtsaadetise vastuvõtmine

- 3.8.1 Tähtsaadetised antakse Postile üle postiasutustes või elektroonilises keskkonnas, välja arvatud juhul kui Posti ja saatja vahelise lepinguga ei ole kokkulepitud teisiti.
- 3.8.2 Tähtsaadetise vastuvõtmisel väljastatakse saatjale saadetise vastuvõtu kinnituseks kviitung.
- 3.8.3 Tähtsaadetisi saab saata kõikidesse riikidesse, välja arvatud elektroonilises keskkonnas üle antavaid tähtsaadetisi.
- 3.8.4 Tähtsaadetise vastuvõtmisel märgistab Post saadetise viisil, mis võimaldab selle edastamise teekonna jälgimist ja postiasutusse saabumise kuupäeva tuvastamist.

3.9 Väärtsaadetise vastuvõtmine

- 3.9.1 Väärtsaadetis antakse Postile üle postiasutuses, –välja arvatud juhul kui Posti ja saatja vahelise lepinguga ei ole kokkulepitud teisiti.
- 3.9.2 Väärtsaadetis antakse Postile üle kinnises pakendis või saatja soovi korral lahtiselt.
- 3.9.3 Väärtsaadetisena edastatavat kirisaadetist võib anda Postile üle lahtiselt koos saadetise sisu kontrollimisega (sisukirjaga).
- 3.9.4 Sisukiri koostatakse 2 eksemplaris, kus loetletakse saadetises sisalduvad esemed ja nende rahaline väärtus. Vormistatud sisukirja üks eksemplar pannakse väärtsaadetise sisse, teine eksemplar jääb saatjale.
- 3.9.5 Postipaki edastamisel väärtsaadetisena täidab saatja aadresskaardi.
- 3.9.6 Väärtsaadetise avaldatud väärtuse suuruse määrab saatja täiseurodes postisaadetise sisu tegeliku maksumuse piires. Saatja võib määrata postisaadetise väärtuseks ka sisu osalise maksumuse.
- 3.9.7 Dokumentide avaldatud väärtus on võrdne nende koostamiseks tehtud kulutustega ja ei või ületada võimalikke taastamiskulusid.
- 3.9.8 Riigisisese väärtsaadetise avaldatud väärtus ei tohi ületada 4500 eurot.
- 3.9.9 Rahvusvahelise väärtsaadetise avaldatud väärtus ei tohi ületada 4000 SDRi. Kui sihtriigis on kehtestatud väärtsaadetise avaldatud väärtusele madalam piirmäär, siis ei tohi avaldatud väärtus seda määra ületada.
- 3.9.10 Avaldatud väärtuse kirjutab Post postisaadetise pakendile ja aadresskaardile täiseurodes araabia numbrites ja ladina tähtedega. Rahvusvahelise saadetise korral näidatakse ära valuuta (EUR) ning avaldatud väärtuse summa SDR-ides. Parandused ja mahakriipsutused ei ole lubatud.
- 3.9.11 Väärtsaadetisena edastatava kirisaadetise aadressküljele, parempoolsesse ülaossa, lüüakse postiasutuse nimetuse ja vastuvõtu kuupäevaga kalendertempli jäljend. Aadresskülje vasakule poole märgitakse saadetise täpne kaal grammides.
- 3.9.12 Väärtsaadetisele ei ole lubatud trükkida või kleepida mis tahes märgistusi lisaks aadressile ja Posti poolt tehtud märgistuste.
- 3.9.13 Väärtsaadetiste vastuvõtmisel väljastab postitöötaja saatjale saadetise vastuvõtu kinnituseks kviitungi.
- 3.9.14 Väärtsaadetisi võetakse vastu rahvusvaheliseks edastamiseks nendesse riikidesse, kes on deklareerinud oma nõusolekut lubada selliste saadetiste vahetust vastastikuselt. Vastavate riikide loeteluga saab tutvuda postiasutustes ja Posti veebilehel aadressil www.post.ee.
- 3.9.15 Väärtsaadetise vastuvõtmisel märgistab Post saadetise viisil, mis võimaldab selle edastamise teekonna jälgimist ja postiasutusse saabumise kuupäeva tuvastamist.

3.10 Lunamaksuga postisaadetise vastuvõtmine

- 3.10.1 Lunamaksuga edastatakse täht- ja väärtsaadetisi.
- 3.10.2 Lunasumma määrab saatja. Tähtsaadetise lunasumma suurus ei tohi ületada 35 eurot. Väärtsaadetise lunasumma maksimaalne suurus ei tohi ületada väärtsaadetisel märgitud avaldatud väärtust ja saatekulu kokku.
- 3.10.3 Lunasumma märgitakse saadetise pakendile ja aadresskaardile numbrite ja sõnadega näidates ära valuuta (EUR) ja rahvusvaheliste saadetiste puhul summa ümberarvestatuna SDR-idesse.
- 3.10.4 Lunasumma saajaks võib olla lunamaksuga postisaadetise saatja või tema poolt määratud juriidiline või füüsiline isik.
- 3.10.5 Saatja täidab kas maksekorralduse või rahvusvahelise või riigisisese rahakaardi blanketi vastavalt Posti sularahasiirete teostamise tüüptingimustes kehtestatud korrale.
- 3.10.6 Post võib pakkuda rahvusvaheliste täht- ja väärtsaadetiste saatmist lunamaksuga teistesse riikidesse, juhul kui nende riikidega on olemas sularaha siirete teostamise ja lunamaksuga edastatavate postisaadetiste vahetamise kokkulepe. Kokkulepete olemasolul saab vastavate riikide loeteluga tutvuda postiasutustes ja Posti veebilehel aadressil www.post.ee.

3.11 Rahvusvaheliste postisaadetiste vastuvõtmine

- 3.11.1 Postil on õigus esitada postisaadetisi tollikontrolliiks ning võtta nende saadetiste tollile esitamise

- ja/või tollivormistuse eest postiteenuse kasutajalt teenustasu.
- 3.11.2 Rahvusvaheliste postipakkide ja pakendatud kirisaadetiste vastuvõtmisel riikidesse, mis asuvad väljaspool Euroopa Liidu majandusterritooriumi, koostatakse saatja poolt tollideklaratsioon sihtriigis tolliformaalsuste teostamiseks. Esemete täpne loetelu märgitakse kas inglise, prantsuse või muus sihtriigis tuntud keeles.
- 3.11.3 **Väljaspool Euroopa Liidu majandusterritooriumi** asuvasse riiki adresseeritud rahvusvaheline postisaade, mille tolliväärtus ületab tolliseadusega **kehtestatud piirmäära**, tuleb saatja poolt kirjalikult deklareerida (eksporti) tollideklaratsioonil.
- 3.11.4 Rahvusvahelised postisaadetised võidakse avada sisu kontrollimiseks sorteerimiskeskuses tollitöötaja nõudmisel. Tolli poolt tolliläbivaatusele kuuluvate saadetiste kontrollimisel vastu võetud otsuste eest Post ei vastuta.

4. POSTISAADETISE KÄTTETOIMETAMINE

4.1 Kättetoimetamise tingimused ja kord

- 4.1.1 Postisaadetised toimetatakse saajale kätte järgmiselt:
- 4.1.1.1 **saajale kuuluva postkasti kaudu:**
- lihtkirjana edastatav kirisaade;
 - kirjalik postisaade saabumise teade.
- 4.1.1.2 **postisaadele märgitud aadressil:**
- tähtsaade, mis edastatav kirisaade, kui ei ole saatja või saajaga eelnevalt teistsugust kokkulepet;
 - väärtusaade, mis edastatav kirisaade, kui ei ole saatja või saajaga eelnevalt teistsugust kokkulepet;
 - lihtkirjana edastatav kirisaade, mille eest ei ole tasutud või on tasutud Posti kehtestatud tasu määrast vähem;
- 4.1.1.3 **saaja elu- või asukohale lähimas postiasutuses:**
- tähtsaade, mis edastatav postipakk, kui ei ole saatja või saajaga eelnevalt teistsugust kokkulepet;
 - väärtusaade, mis edastatav postipakk, kui ei ole saatja või saajaga eelnevalt teistsugust kokkulepet;
 - kahjustatud postisaade koos aktiga;
 - lihtkirjana edastatav kirisaade, mida ei õnnestunud väljastada postkasti kaudu;
 - postisaade, mille kättetoimetamine saajale ei osutunud võimalikuks.
- 4.1.1.4 **postisaadele märgitud postiasutuses:**
- nõudmiseni adresseeritud postisaade;
 - nimekasti adresseeritud kirisaade.
- 4.1.2 Muud kättetoimetamise võimalused lepatakse kirjalikult kokku Posti ja saatja vahelises lepingus.
- 4.1.3 Punktis 4.1.1.2 nimetatud postisaade kättetoimetamiseks tehakse üks katse. Juhul, kui saajale ei ole võimalik saadetist üle anda, siis jäetakse saaja postkasti postisaade saabumise teade või edastatakse nimetatud teade elektrooniliselt (e-postiga või SMS-iga) ning saade väljastatakse postiasutusest.
- 4.1.4 Punktis 4.1.1.3 nimetatud saadetiste kohta jätab Post saaja postkasti postisaade saabumise teate või edastab nimetatud teate saajale elektrooniliselt (e-postiga või SMS-iga).
- 4.1.5 Punktis 4.1.1.4 nimetatud nõudmiseni saadetiste kohta Post saaja postkasti postisaade saabumise teadet ei edasta. Post võib nõudmiseni saadetiste kohta edastada saajale elektroonilise saabumise teate. Nimekasti adresseeritud kirisaade saabumise teade jäetakse nimekasti.
- 4.1.6 Postiasutuses väljastatava saadetiste puhul on saatjal või saajal võimalus kasutada lisateenusena saade tasutud kättetoimetamist. Teenuse eest on Postil õigus võtta tasu.
- 4.1.7 Punktis 4.1.1 nimetatud kättetoimetamise tingimused kehtivad saadetiste kättetoimetamisele Eestis. Muijal riikides võivad olla kehtestatud teistsugused tingimused, täpsem info asub Posti veebilehel aadressil www.post.ee.
- 4.1.8 **Füüsilisele isikule adresseeritud tähtsaade** loetakse kättetoimetatuks, kui see on üle antud postisaadele märgitud aadressil saajale või tema eluruumis elavale või perekonda teenivale vähemalt viieteistkümnendaastasele isikule või postiasutuses saajale isiklikult või tema poolt volitatud isikule.
- 4.1.9 **Füüsilisele isikule adresseeritud väärtusaade** loetakse kättetoimetatuks, kui see on üle antud postisaadele märgitud aadressil saajale või tema eluruumis elavale või perekonda teenivale vähemalt viieteistkümnendaastasele isikule või postiasutuses saajale isiklikult või tema poolt volitatud isikule.
- 4.1.10 **Juriidilisele isikule adresseeritud tähtsaade** loetakse kättetoimetatuks, kui see on üle antud tema äriruumis viibivale töötajale või muu lepingu alusel talle püsivalt teenuseid osutavale isikule või postiasutuses seadusjärgsele esindajale või tema poolt volitatud isikule.
- 4.1.11 **Juriidilisele isikule adresseeritud väärtusaade** loetakse kättetoimetatuks, kui see on üle antud tema äriruumis viibivale töötajale või muu lepingu alusel talle püsivalt teenuseid osutavale isikule või postiasutuses seadusjärgsele esindajale või tema poolt volitatud isikule.
- 4.1.12 **Juriidilise isiku aadressile saabunud eraisikule saadetud liht- ja tähtsaade** ning postisaade saabumise teade väljastatakse koos juriidilise isiku postiga juriidilise isiku esindajale. Saajale väljastatakse need saadetised juriidilise isiku poolt.
- 4.1.13 Lihtkirjana edastatava kirisaade, mida ei õnnestunud väljastada postkasti kaudu selle mõõtmete tõttu, väljastamisel postiasutuses peab saaja esitama isikut tõendava dokumendi. Isikut tõendavate dokumentide loetelu on toodud tüüptingimuste punktis 4.2.1.
- 4.1.14 Täht- ja väärtusaade kättetoimetamisel peab saade vastu võtnud isik esitama isikut tõendava

- dokumendi. Isikut tõendavate dokumentide loetelu on toodud tüüptingimuste punktis 4.2.1.
- 4.1.15 Täht- või väärtisaadetise vastu võtnud isik kinnitab kättetoimetamist postisaadetise saabumise teatel või muul väljastamist tõendaval dokumendil allkirjaga, märkides ära:
- ees- ja perekonnanime;
 - isikut tõendava dokumendi numbrit (esindusõigust omava isiku puhul ka esindusõigust tõendava dokumendi nimetuse);
 - kättetoimetamise kuupäeva;
 - oma seose saajaga, kui postisaadetise vastuvõtnud isik pole ise saaja.
- 4.1.16 Kui saaja ei ole võimeline väärtisaadetise või tähtsaadetisena edastava postipaki kohta allkirja andma, võib saaja juuresolekul allkirja anda postitöötaja, kes ei ole seotud väljastamisega. Allakirjutanud postitöötaja märgib saaja asemel allakirjutamise põhjuse, oma ametinimetuse, ees- ja perekonnanime ja kuupäeva. Samuti võib saaja paluda enda nimel vastuvõtmise kohta allkirja andma ka kolmanda isiku, kes esitab isikut tõendava dokumendi. Postitöötaja on kohustatud kontrollima isiku samasust esitatud dokumendi alusel ning märkima üles saaja ja tema asemel alla kirjutanud isiku poolt esitatud isikut tõendava dokumendi numbrit.
- 4.1.17 **Lunamaksuga postisaadetised** väljastatakse saajale pärast nõutud lunasumma ja sularaha siirde saatekulu tasumist. Lunasumma ja sularaha siirde vastuvõtmise kohta väljastab Post saajale kviitungi.
- 4.1.18 Rahvusvahelise postisaadetise lunasumma, mis on välisvaluutas, konverteerib Post Eesti Panga päevakursi alusel sihtkohas postisaadetise saabumise päeval eurodesse. Lunasumma väljamaksmine lunamaksuga postisaadetise saatjale toimub vastavalt sularaha siirete teostamise tüüptingimustele.
- 4.1.19 **Väljastusteatega postisaadetise** väljastamisel kinnitab saaja postisaadetise saamist oma allkirjaga, kirjutab ees- ja perekonnanime trükitähtedega, isikut tõendava dokumendi numbrit ja märgib väljastusteatele vastuvõtmise kuupäeva. Juriidilise isiku esindaja märgib täiendavalt ametinimetuse.
- 4.1.20 Sisukirjaga väärtisaadetis avatakse väljastamisel sisu kontrollimiseks ainult saaja soovil ja juuresolekul.
- 4.1.21 Vigastatud pakendiga tähtsaadetis ning kaaluvahega või vigastatud pakendiga väärtisaadetis avatakse saaja nõudmisel saadetise kättetoimetamisel. Avamine ja võimalik saadetise sisu puudujääk fikseeritakse aktiga ja saadetises sisu koos akti ära kirjaga väljastatakse allkirja vastu. Akti originaal ja postisaadetise pakend jäävad Postile.
- 4.1.22 Kui täht- või väärtisaadetis avatakse väljastamisel sisu kontrolliks saaja nõudmisel ning kontrollimisel sisu puudujääki ei tuvastata, akti ei koostata.
- 4.1.23 Saaja võib keelduda täht- või väärtisaadetise väljastamisel kahjustatud või kaaluvahega postisaadetise avamisest sisu kontrolliks, tehes vastava märkuse postisaadetise väljastamise teatele, mille kinnitab oma allkirjaga. Sellisel juhul Post materiaalselt vastutust ei kanna ja hüvitist ei maksa.
- 4.1.24 Lihtsaadetise puhul teeb postitöötaja saadetisele märkuse selle saabumise kohta vigastatult. Seejärel väljastab Post saajale lihtsaadetise postkasti kaudu.
- 4.1.25 **Tollikontrollialune postisaadetis**, millele on Posti poolt täidetud impordi tollideklaratsioon, väljastatakse saajale pärast tema poolset tollideklaratsiooni eksemplaride kontrollimist, allkirjastamist ning impordimaksude ja Posti teenustasu tasumist.
- 4.1.26 Post annab saajale tollideklaratsiooni ühe eksemplari koos saatedokumentidega ja Posti kviitungiga tasude vastuvõtmise kohta.
- 4.1.27 Kui saaja ei soovi vastu võtta Posti poolt koostatud tollideklaratsiooni, annab postitöötaja isikule kaasa postisaadetise saabumise teate ja postisaadetise saatedokumendid, mille alusel saab isik ise tolliasutuses koostada tolli- või reisija deklaratsiooni ja maksta impordimaksud.

4.2 Dokumendid, mille alusel postisaadetis väljastatakse

- 4.2.1 Postisaadetis väljastatakse ühe alljärgneva kehtiva **isikut tõendava dokumendi** esitamisel.
- 4.2.1.1 Eelkõige:
- Eesti Vabariigi kodaniku pass;
 - Eesti Vabariigi isikutunnistus (ID-kaart);
 - Euroopa Liidu liikmesriigi kodaniku, Euroopa majanduspiirkonna liikmesriigi kodaniku või Šveitsi Konföderatsiooni kodaniku isikutunnistus;
 - välismaalase pass.
- 4.2.1.2 Nende puudumisel ka:
- diplomaatiline pass;
 - ajutine reisidokument;
 - välisriigi reisidokument (välisriigis välja antud pass);
 - pagulase reisidokument (dokument välismaalasele, kellele on antud varjupaik Eestis);
 - meremehe teenistusraamat;
 - meresõidutunnistus;
 - mootorsõidukite juhiloa,
- juhul kui ülalnimetatud dokumentidesse on kantud kasutaja nimi, foto või näokujutis, allkiri või allkirjakujutis ja sünniaeg või isikukood.
- 4.2.2 Dokument on kehtiv, kui ta vastab järgmistele nõuetele:
- dokument on välja antud ja andmed on dokumenti kantud õiguspäraselt selleks pädeva asutuse poolt;
 - dokumendi kehtivusaeg ei ole lõppenud;
 - dokument on kasutamiskõlblik ja võimaldab tuvastada sellesse tehtud kandeid ja nende õigsust ning dokumendi kasutaja isikut;

- dokument on terviklik ja ei ole rikutud.
- 4.2.3 Väärtsaadetist avaldatud väärtusega kuni 35 eurot ja tähtsaadetist on lubatud peale eespool loetletud dokumentide väljastada foto ja omaniku allkirjaga dokumendi alusel, kui dokumenti on kantud omaniku nimi ja sünniaeg või isikukood ning dokument on kehtiv, terviklik ja ei ole rikutud.
- 4.2.4 Väärtsaadetisi avaldatud väärtusega kuni 35 eurot ja tähtsaadetisi võib väljastada alaealisele (alla 18 aastasele isikule) allkirjata dokumendi (nt õpilaspilet) esitamisel.
- 4.2.5 Väärtsaadetist avaldatud väärtusega üle 35 euro võib väljastada ainult punktis 4.2.1 nimetatud dokumentide esitamisel.
- 4.2.6 Täht- ja väärtsaadetised, mille saajaks on alla 18-aastane isik, väljastatakse isikut tõendava dokumendi puudumisel seaduslikku esindusõigust omavale isikule (nt vanem või eestkostja) esindusõigust tõendava dokumendi (nt sünnitunnistus või kohtuotsus) alusel.
- 4.2.7 Esindusõigust omavale isikule väljastatakse postisaadetis isikut tõendava dokumendi ja **seaduslikku esindusõigust tõendava dokumendi** (äriregistri A- või B-kaardi, kohtuotsuse või määruse või muu pädeva asutuse otsuse) või tehingust tulenevat esindusõigust tõendava dokumendi (volikiri) esitamisel.
- 4.2.8 Liht-, täht- ja väärtsaadetise võib väljastada saaja poolt volitatud isikule, kellele saaja on andnud volikirja postisaadetise vastuvõtmiseks. Volikiri peab olema lihtkirjalikus vormis, välja arvatud juhul, kui Eesti Vabariigi õigusaktidega või saatja kirjaliku avaldusega on ette nähtud, et volikiri peab olema muus vormis (tõestatud notari, linnasekretäri, vallasekretäri või statsionaarse raviasutuse, kus saaja on ravil, juhi poolt).
- 4.2.9 Volikirja tekstis peab olema näidatud:
 - volikirja koostamise kuupäev;
 - volitaja nimetus (juriidilise isiku puhul) või ees- ja perekonnanimi (füüsilise isiku puhul), elukoht/asukoht ja isikukood/registrikood. Juriidilistel isikutel veel lisaks volikirja allkirjastanud seadusliku esindaja ees- ja perekonnanimi;
 - volitatava isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood või sünniaeg ja elukoht;
 - volikirja sisu - milliseid toiminguid volitatakse tegema;
 - volikirja kehtivuse tähtaeg kirjutatuna numbrite ja/või sõnadega;
 - volitaja allkiri (juriidilistel isikutel ka ametikoht);
 - seaduses sätestatud vormis tõestatud volikirja korral ka volikirja tõestaja kinnitus.
- 4.2.10 Volikirja tekstis ei ole lubatud teha parandusi, v.a notariaalse volikirja puhul notari enda poolt tehtud ja notari poolt allkirja ning pitsatiga kinnitatud parandused.
- 4.2.11 Volikiri võib olla ühekordne, mitmekordne või üldasjaajamiseks antud volikiri.
- 4.2.12 **Ühekordne volikiri** on antud konkreetse postisaadetise vastuvõtmiseks ning selles näidatakse lisaks punktis 4.2.7 nimetatud andmetele postisaadetise liik ja number, mille vastuvõtmiseks on volitus antud.
- 4.2.13 **Mitmekordsed volikirjad** võimaldavad volikirjas näidatud perioodi jooksul kätte saada volitaja nimele saabunud postisaadetisi. Volitatud isik teeb sellisest volikirjast koopia, mille annab postisaadetise vastuvõtmisel hoiule postiasutusesse. Volitatud isik peab esitama postisaadetise vastuvõtmisel igakordselt volikirja originaali.
- 4.2.14 **Üldasjaajamise volikirjad** on antud volitaja poolt erinevate tehingute tegemiseks ning sellise volikirja alusel postisaadetise väljastamisel lähtutakse samadest põhimõtetest kui mitmekordse volikirja alusel postisaadetise väljastamisel.
- 4.2.15 Volikirja tagasivõtmisest (ennetähtaegsest lõppemisest) peab saaja (volitaja) teatama Postile (postiasutus või klienditeeninduskeskus) kirjalikult. Kirjaliku teavituse puudumisel ei vastuta Post postisaadetise väljastamise õigsuse eest.
- 4.2.16 Postisaadetise väljastamisel volikirja alusel märgitakse postisaadetise saabumise teatele või muule väljastamist tõendavale dokumendile lisaks saaja esindaja andmetele ja tema isikut tõendava dokumendi andmetele järgmised andmed: sõna "volikirja alusel", volikirja number selle olemasolul ja väljaandmise kuupäev.
- 4.2.17 Juriidilise isiku poolt oma esindajale postisaadetiste kättesaamiseks väljaantud volikirjale kirjutab alla juriidilise isiku seadusjärgne esindaja (juhatuse liige, prokurist, jne). Volitatud isik esitab isikut tõendava dokumendi ja volituse ning esindatava isiku registrikaardi andmete kehtiva (mitte vanem kui 15 päeva postisaadetise väljastamise päevast arvates) väljatrüki (B-kaardi), mis tõendab volikirjale allakirjutanud isiku allkirja- ja volitamisoigus. Avalik õiguslik juriidiline isik esitab muu dokumendi, mis tõendab volikirjale allakirjutanud isiku allkirja- ja volitamisoigust.
- 4.2.18 Juriidilisele isikule adresseeritud postisaadetised võib väljastada ilma volituseta juriidilise isiku seadusjärgsele esindajale (juhatuse liikmele, prokuristile, likvideerijale, pankrotihaldurile) vastavalt kandeale registris, kus vastav isik on registreeritud. Seadusjärgne esindaja peab esitama esindatava isiku registrikaardi andmete kehtiva (mitte vanem kui 15 päeva postisaadetise väljastamise päevast arvates) väljatrüki ja isikut tõendava dokumendi. Postisaadetise saabumise teatele märgitakse sel juhul juriidilise isiku nimetus, registrikood ning esindaja nimi ja postisaadetise väljastamisel esitatud isikut tõendava dokumendi number.
- 4.2.19 Äriregistrisse kandmata füüsilisest isikust ettevõtjale väljastatakse postisaadetis isikut tõendava dokumendi esitamisel.
- 4.2.20 Avalik-õiguslikule juriidilisele isikule kehtivad väljastamisel juriidilisele isikule kehtestatud nõuded, välja arvatud kohustus esitada registrikaardi andmete kehtiv väljatrükk.
- 4.2.21 Postisaadetist võib väljastada ka välisriikides välja antud ning vastava pädeva isiku või asutuse poolt tõestatud volikirja, mis on võrdsustatud Eesti Vabariigi notari tõestatud volikirjaga, alusel. Volitus peab olema tõlgitud eesti keelde koos tõlke notariaalse õigsuse kinnitusega või tõlgitud vandelõlgi poolt. Volitus peab olema kinnitatud apostliga või legaliseeritud, välja arvatud, kui volitus on välja antud riigis, kellega Eesti on sõlminud õigusabilepingu (vastava infoga saab tutvuda www.kohus.ee).

- 4.2.22 Post ei vastuta esindusõiguse kohta esitatud dokumentide ehtsuse, täielikkuse, kehtivuse ega tõlke õigsuse eest.
- 4.2.23 Post ei ole kohustatud aktsepteerima volikirja, mille sisu ei ole üheselt arusaadav.
- 4.2.24 Postisaadetisi väljastatakse ainult originaaldokumentide või nende notariaalselt või muu õigusaktidest tulenevalt selleks õigustatud isiku poolt tõestatud/kinnitatud ärakirja alusel.

4.3 Postisaadetise hoiutähtajad

- 4.3.1 Postisaadetisi, v.a nõudmiseni ja tollijärelevalve all olevaid saadetisi, hoitakse kättetoimetavas postiasutuses saaja ootel **viisteist (15) kalendripäeva** nende väljastavas postiasutusse saabumise kuupäevale järgnevast päevast (kaasa arvatud).
- 4.3.2 Nõudmiseni adresseeritud ja tollijärelevalvealuseid postisaadetisi hoitakse postiasutuses saaja ootel kuni **kolmkümmend (30) kalendripäeva** nende saabumise kuupäevale järgnevast kalendripäevast (kaasa arvatud).
- 4.3.3 Postisaadetise viimane hoiupäev kajastub saajale edastataval postisaadetise saabumise teatel.
- 4.3.4 Punktides 4.3.1 või 4.3.2 sätestatud tähtaja möödudes tagastatakse saadetist saatjale.
- 4.3.5 Saatja või saaja võib kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (kiri, e-kiri, faks) saadetud avaldusega pikendada postisaadetiste hoiutähtaega kuni kahe (2) kuuni alates kättetoimetavas postiasutusse saabumise kuupäevast.
- 4.3.6 Saaja maksab Postile hoiutasu postipakkide ja enam kui 500 g kaaluvate kirisaadetiste hoidmise eest postiasutuses. Hoiutasu arvestatakse alates postisaadetise saabumise teatele märgitud hoiuaja lõpu kuupäevale järgnevast päevast kuni postisaadetise väljastamiseni. Hoiutasu ei rakendata rahvusvahelise teenuse raames Eestisse saabunud pimedate väljaannetele ehk sekogrammidel.
- 4.3.7 Saaja ei saa hoiutähtaega pikendada juhul, kui saatja on eelnevalt teinud Postile kirjaliku avalduse hoiutähtaega mitte pikendada.
- 4.3.8 Kui saaja pole teinud hoiutähtaja pikendamise avaldust, on Postil õigus saadetis hoiutähtaja möödumisel saatjale tagasi saata. Juhul, kui Postil puudub informatsioon saatja kohta või saatja keeldub saadetist vastu võtmast, kohaldatakse tüüptingimuste punkti 6.
- 4.3.9 Tulenevalt Eesti Vabariigi õigusaktidest või kokkuleppel saatjaga võib postisaadetiste hoiutähtaeg erineda eespool nimetatust.
- 4.3.10 Välismaale saadetava postisaadetise hoiutähtaeg on määratud eeskirjade ja tingimustega, mis kehtivad sihtriigis.

4.4 Nõuded postkastile ja selle paigutamisele

- 4.4.1 Postkast peab tagama saadetiste säilivuse. Postkasti olemasolu ja korrasoleku tagab hoone või korteri omanik või valdaja, kui Postiga ei ole teisiti kokku lepitud. Postkasti minimaalsed mõõtmed on 25x35x6 cm. Postkasti postitamiseks ette nähtud ava minimaalsed mõõtmed on 3x23 cm.
- 4.4.2 Postkasti paigutamisest teavitatakse Posti. Postil ei ole kohustust toimetada saadetisi postkasti, mille paigutamisest ei ole Posti teavitatud.
- 4.4.3 Postiteenuse kasutaja teavitab postkasti paigutamisest või selle asukoha muutumisest talle sobivat postiasutust kirjalikult või saadab Posti klienditeeninduskeskusele e-kirja, esitades järgmiseid andmed:
 - avalduse esitaja ees- ja perekonnanimi / juriidilise isiku ärinimi;
 - avalduse esitaja telefoni number (selle olemasolul);
 - paigaldatava postkasti täpne aadress;
 - avalduse esitamise kuupäev;
 - allkiri, v.a e-kirja puhul.
- 4.4.4 Postkast paigaldatakse linnas, alevis ja alevikus eramu või ridaelamu esist piiravale tänavapoolsele aiale või aiavärvale, kortermaja puhul esimese korruse valgustatud eesruumi. Kui eramul või ridaelamul puudub aed, paigutatakse postkast tänavapoolse välisukse lähedusse valgustatud kohta.
- 4.4.5 Külades paigutatakse postkast postiteenuse kasutaja asu- või elukohast mõistlikul kaugusel asuvasse ja Posti transpordivahendile aastaringelt ligipääsetavasse kohta.
- 4.4.6 Postiteenuse kasutaja, kes soovib postisaadetisi kätte saada eraldi teistest korteris (eramus) elavatest isikutest, võib paigaldada täiendava, nimega varustatud postkasti, teavitades sellest Posti.
- 4.4.7 Postkastile kantakse selgeltloetavalt korteri või eramu number või perekonnanimi. Juriidilise isiku postkastile märgitakse lisaks juriidilise isiku nimi.
- 4.4.8 Kui saajal postkast puudub või Postil puudub juurdepääs postkastile on tegemist kättetoimetamise võimatusega. Postisaadetise kättetoimetamise võimatuse korral juhindub Post tüüptingimuste punktist 6.

5. POSTISAADETISE AVAMISE KORD

5.1 Postil on õigus avada postisaadetis:

- 5.1.1 kahjustatud postisaadetise sisu kaitsmiseks või selle seisundi fikseerimiseks;
- 5.1.2 postisaadetise kättetoimetamise võimatuse korral saatja kindlakstegemiseks;
- 5.1.3 postisaadetise tollikontrolli võimaldamiseks;
- 5.1.4 postisaadetisest isikutele või asjadele lähtuva võimaliku füüsilise ohu tõrjumiseks.

- 5.2** Punktis 5.1.4 nimetatud juhul teavitab Post sellest viivitamata päästeteenistust.
- 5.3** Kui postisaadetise edastamisel tekib kahtlus postisaadetise sisu allesolekus või väliste tunnuste järgi võib oletada sisu rüüstamist või ohtu teistele postisaadetistele, avatakse rüüstatud postisaadeti selle seisundi fikseerimiseks.
- 5.4** Kahjustatud postisaadetise avamine viiakse läbi saaja või saatja juuresolekul või selleks moodustatud komisjoni poolt Posti selleks ettenähtud ruumides.
- 5.5** Postisaadetiste avamiseks moodustab Post komisjoni (edaspidi avamiskomisjon), mis on vähemalt kolmeliikmeline.
- 5.6** Avatud postisaadetise sisuga on keelatud tutvuda põhjalikumalt, kui seda eeldab avamise põhjus.
- 5.7** Postisaadetise avamise juures viibivad isikud on kohustatud hoidma postisaadetise avamisel teada saadud postisaladust.
- 5.8** Postisaadetiste avamise kohta punktides 5.1.1, 5.1.2 ja 5.1.4 nimetatud juhul koostatakse akt.
- 5.9** Aktis näidatakse avamise põhjus, kirjeldatakse täpselt postisaadetise välist seisukorda, märgitakse ära saadetise kaal enne avamist ning üldkaal pärast saadetise sulgemist. Akti märgitakse postisaadetiste sisuks olevate esemete loetelu ja esemete üksikasjalik kirjeldus (nimetus, arv, kauba puhul kaal) ning kirjeldatakse, milline osa saadetise sisust on puudu, rüüstatud või rikutud ja milline osa edastatakse.
- 5.10** Lihtsaadetised kantakse akti arvuliselt. Täht- ja väärtisaadetise puhul kantakse akti saadetise registreerimisnumber koos postitusandmetega.
- 5.11** Kui avatud postisaadetise sisu järgi tuvastati saaja või saatja, siis edastatakse saadeti koos avamise kohta koostatud akti koopiaga saaja või saatja aadressile. Postisaadetisele tehakse märg „Avatud aadressi täpsustamiseks, postiasutuse nimetus ja kuupäev“, mis kinnitatakse avamiskomisjoni esimehe allkirjaga.
- 5.12** Postisaadetise avamisel avastatud edasiseks tarbimiseks kõlbmatu või postisaadeti saamiseks keelatud ese või esemed kõrvaldatakse ja hävitatakse. Pärast riknenud ja ohtlike või saatmiseks keelatud ainete kõrvaldamist saadetakse saadeti koos avamiskomisjoni akti ära kirjaga saajale. Riknenud ja ohtlike ainete kõrvaldamise kohta saadetakse avamiskomisjoni akti ära kiri ka postisaadetise saatjale.

6. KÄTTETOIMETAMISE VÕIMATUSE TÕTTU EDASTAMATA POSTISAADETISE KÄSITLEMINE

6.1 Kättetoimetamise võimatus

- 6.1.1** Kättetoimetamise võimatus on olukord, kus:
- 6.1.1.1** postisaadetist ei ole võimalik saajale edastada tema postiaadressi puudumise, selle ebatäpsuse, loetamatus või muu sellesarnase põhjuse tõttu;
 - 6.1.1.2** postisaadetise saaja ei tule hoiutähtaja jooksul postisaadetisele postiasutusse järele või keeldub postisaadetist vastu võtmast;
 - 6.1.1.3** postisaadetise eest ei ole tasutud või on tasutud Posti kehtestatud tasumäärast vähem ja saaja keeldub puuduvat osa tasumast;
 - 6.1.1.4** postisaadetist ei ole võimalik saajale edastada postkasti puudumise või postkastile ligipääsu puudumise tõttu.
- 6.1.2** Punktis 6.1.1.1 nimetatud juhtudel teeb Post mõistlikke pingutusi saaja postiaadressi väljaselgitamiseks.
- 6.1.3** Kättetoimetamise võimatus tõttu edastamata postisaadeti tagastatakse saatjale hoiutähtaja möödumisel.
- 6.1.4** Viivitamatult tagastatakse saadeti, mida saaja keeldub vastu võtmast või on ilmselge, et selle väljastamine on võimatu.
- 6.1.5** Rahvusvahelise lihtsaadeti edastatav kirisaadeti, v.a postkaart tagastatakse lähteriiki.
- 6.1.6** Postisaadetise tagastamise eest on Postil õigus võtta tasu.
- 6.1.7** Postisaadeti, mille saatjat ei ole võimalik tuvastada või mille saatja keeldub talle tagastatavat postisaadetist vastu võtmast, säilitab Post vähemalt kuus (6) kuud kättetoimetamise võimatuse esmakordsest ilmumisest arvates vastavalt kehtestatud korrale.
- 6.1.8** Kui säilitamistähtaja jooksul esitatakse avaldus või kiri hoiuloleva postisaadetise väljastamiseks saatjale või saajale, väljastab (saadab) Post hoiustatud postisaadetise väljastamist taotlevale isikule pärast seda, kui on veendunud, et avalduse esitaja on õigustatud postisaadetist kätte saama.
- 6.1.9** Postisaadetise ümbrisele või aadresskaardile märgitakse kättetoimetamise võimatuse põhjus.
- 6.1.10** Kui postisaadetise saatja ei ole postisaadeti tuvastatav või saatja keeldub tagastatava saadeti vastuvõtmisest, on Postil õigus postisaadeti avada punktis 5. sätestatud korras.

6.2 Kättetoimetamise võimatuse tõttu edastamata postisaadetise hävitamise ja müümise kord

- 6.2.1** Kättetoimetamise võimatuse tõttu edastamata postisaadeti, mille sisu on kiirelt riknev või mis sisaldavad reklaami- ja turundustrükiseid võib Post hävitada kohe pärast saadeti avamist hoiukohas, kui saadeti sisust ei selgunud saatja või saaja.
- 6.2.2** Postisaadeti sisalduvad kirjalikud teated ja väheväärtuslikud esemed hävitatakse pärast kuue (6) kuu möödumist. Kirisaadeti hävitatakse viisil, mis tagab postisaladuse ja isikuandmete kaitse.
- 6.2.3** Muu postisaadeti sisalduv müüakse kooskõlas võlaõigusseaduse 6. peatükiga, tingimuse, et see ei riku saatja ja saaja eraelu puutumatust.
- 6.2.4** Postisaadeti väljavõetud esemetest:
- toiduained, vanad ja kulunud esemed ning muud väheväärtuslikud asjad hävitatakse;
 - kuld- ja hõbemündid, vääriskivi ja -metall või neid sisaldavad esemed ning muu väärtust omav sisu müüakse, tingimuse, et see ei riku saatja ja saaja eraelu puutumatust;

- kehtivad postimaksevahendid realiseeritakse Posti poolt;
 - eelnevates punktides nimetatud dokumentide ja esemete avastamisel võtab avamist teostanud komisjon igal üksikul juhul vastu otsuse, kuidas toimida saadetise sisuks olevate dokumentide ja esemetega.
- 6.2.5 Postisaadetistes sisalduv ning postisaadetises sisalduvate esemete müügist laekunud raha jääb Postile.
- 6.2.6 Müümisele kuuluvate esemete enampakkumine viiakse läbi Posti poolt määratud tingimustel ja korras vastava komisjoni poolt.

7. SAATJA JA SAAJA ÕIGUSED

- 7.1** Kuni saajale väljastamiseni kuulub postisaadetis saatjale, v.a juhul, kui saadetis on vastavalt õigusaktidele konfiskeeritud.
- 7.2** Täht- ja väärtsaadetise saatjal on õigus kuni saadetise saajale väljastamiseni:
- nõuda saadetise tagasisaatmist, kui saadetist ei ole veel saajale väljastatud;
 - muuta või parandada saaja aadressi (st nõuda järelesaatomist);
 - teha korraldus konkreetse postisaadetise väljastamiseks samal aadressil teisele isikule;
 - teha korraldus lunamaksuga postisaadetise väljastamiseks saajale lunamaksu sisse nõudmata;
 - teha korraldus lunasumma sissenõudmiseks täht- või väärtsaadetise eest, mis oli varem saadetud lunasummata;
 - vähendada või suurendada lunasumma suurust, kuid mitte rohkem kui postisaadetise avaldatud väärtuse ja postisaadetise tasu summa ulatuses.
- 7.3** Saajal on õigus:
- teha kirjalik korraldus kõikide oma nimele saabuvate postisaadetiste järelesaatomiseks teisele aadressile;
 - teha ühekordne korraldus oma nimele saabunud täht- või väärtsaadetise järelesaatomiseks teisele aadressile;
 - teha ühekordne korraldus oma nimele saabunud täht- või väärtsaadetise tagasisaatmiseks saatjale;
 - keelduda oma nimele saabunud postisaadetise vastuvõtmisest seda avamata.
- 7.4** Punktides 7.2 ja 7.3 nimetatud korralduste teostamiseks tuleb pöörduda mistahes postiasutusse.
- 7.5** Avaldusi postisaadetiste järelesaatomiseks võetakse vastu ainult Eesti Vabariigi territooriumi piires.
- 7.6** Avaldusi postisaadetiste tagasisaatmiseks võetakse vastu nii Eesti Vabariigi territooriumi piires kui välismaale, juhul kui vastav riik aktsepteerib selliseid avaldusi. Vastavate riikide loeteluga saab tutvuda postiasutustes ja Posti veebilehel aadressil www.post.ee.
- 7.7** Punktis 7.2 nimetatud muid korraldusi saab rahvusvaheliste saadetiste korral teostada ainult juhul, kui vastav riik on deklareerinud selliste korralduste aktsepteerimist, Vastavate riikide loeteluga saab tutvuda postiasutustes ja Posti veebilehel aadressil www.post.ee.
- 7.8** Saatja või saaja on kohustatud tõendama postitöötajale oma õigust täht- või väärtsaadetise järelesaatomiseks või tagasisaatmiseks ja esitama isikut tõendava dokumendi. Täht- ja väärtsaadetise saatja on kohustatud esitama saadetise Postile üleandmisel saadud kviitungi originaali (originaalkviitung).
- 7.9** Juhul kui saaja keeldub postisaadetist vastu võtmast seda avamata, peab ta tegema selle kohta vastava märkuse postisaadetisele või postisaadetise saabumise teatele, kinnitades seda oma allkirja ja kuupäevaga. Kui saaja keeldub sellist märkust tegemast, teeb vastava märkuse postitöötaja, kinnitades seda oma allkirjaga ning postitöötaja tehtud märkus võrdsustatakse saaja poolt postisaadetise vastuvõtmisest keeldumisega. Järele- või tagasisaadetud postisaadetis väljastatakse vastavale postiteenuse liigile ettenähtud korras.
- 7.10** Postil on õigus võtta punktis 7.2 ja 7.3 nimetatud sisuga avalduste esitamise eest tasu ning määrata korralduste kehtivuse periood. Lisaks on Postil õigus nõuda postisaadetise järele- või tagasisaatmisel tasu uue edastamise eest vastavalt postisaadetise edastamise hinnakirjale.
- 7.11** Kui saatja nõuab täht- või väärtsaadetise tagastamist, siis tagastatakse saatjale täht- või väärtsaadetise riigisisese või rahvusvahelise edastamise eest tasutud saatekulu juhul kui saadetis asub tagasinõudmise hetkel veel samas postiasutuses, kuhu see edastamiseks üle anti.
- 7.12** Hoiutähtaja möödumisel väljastamata jäänud rahvusvahelise postipakiga toimitakse vastavalt saatja poolt pakile ja aadresskaardile märgitud korralduse kohaselt. Rahvusvahelist postipakki ei tagastata lähteriiki juhul, kui saatja keelas tagasisaatmise, kirjutades sellekohase märkuse saadetisele ja aadresskaardile.
- 7.13** Punktis 7.2 ja 7.3 nimetatud korraldused vormistatakse postiasutuses kirjalikus vormis ning märgitakse järgmised andmed:
- avalduse esitaja nimi (füüsilisel isikul ees- ja perekonnanimi), täpne aadress, telefoninumber ja e-posti aadress;
 - ühekordse järelesaatomise korral postisaadetise liik, number, lähtekoha postiasutuse nimetus, postitamise kuupäev ning korralduse sisu (tagastamise korral märkida saadetisel näidatud aadress ja järelesaatomise korral märkida uus täielik aadress);
 - pideva järelesaatomise korral postisaadetistele märgitud saaja senine aadress, saaja uus aadress ning korralduse kehtivuse algus- ja lõpukuupäev;
 - avalduse esitamise kuupäev ja avaldaja allkiri.
- 7.14** Postitöötaja kinnitab avaldusel oma allkirja ja kalendertempli jäljendiga kviitungi andmete õigsust. Pärast andmete võrdlemist tagastatakse originaalkviitung saatjale või saajale. Tagastatava kviitungi pöördele tehakse märged korralduse sisu ja selle vastuvõtmise kuupäeva kohta, mida tõendab postitöötaja oma allkirja ja posti kalendertempli jäljendiga.

8. MATERIAALNE VASTUTUS

8.1 Posti vastutus

- 8.1.1 Post on materiaalselt vastutav kahju eest, mis tekib:
- täht- ja väärtsaadetise kaotsimineku korral;
 - täht- ja väärtsaadetise sisu täieliku või osalise kahjustumise (sh rüüstamise või rikkumise) korral;
 - saajalt täielikult või osaliselt lunasumma sisse nõudmata jätmise korral;
 - rahvusvahelise postipaki tagasisaatmise eest, kui saatja on tagasisaatmisest keeldunud.
- 8.1.2 Post kannab materiaalselt vastutus otsese varalise kahju ulatuses, mis on tekkinud Posti süül (tahtlus, hooletus, raske hooletus) ja vastab postisaadetises rüüstatu või rikutu tegelikule väärtusele, kuid mitte rohkem vastavale postisaadetise liigile kehtestatud kahju hüvitise maksimummäärast. Materiaalse kahju hulka ei arvestata kaudset kahju, sh saamata jäänud tulu.
- 8.1.3 Siseriikliku tähtsaadetise või väärtsaadetise kaotsimineku, sisu rüüstamise või rikkumise korral on Post kohustatud maksma hüvitist järgmistes määrades:
- 8.1.3.1 tähtväljastusteate kaotsimineku korral saatekulu ulatuses;
 - 8.1.3.2 tähtsaadetisena edastatava kirisaadetise ja postipaki kaotsimineku, sisu täieliku rüüstamise või rikkumise korral 35 eurot;
 - 8.1.3.3 väärtsaadetise kaotsimineku või sisu täieliku rikkumise või riisumise korral hüvitatakse kahju väärtsaadetise avaldatud väärtuse ulatuses;
 - 8.1.3.4 tähtsaadetise osalise rüüstamise või rikkumise korral vastavalt riisutud või rikutu väärtusele, kuid mitte rohkem vastavale postisaadetise liigile kehtestatud kahju hüvitise maksimummäärast;
 - 8.1.3.5 väärtsaadetise osalise rüüstamise või rikkumise korral vastavalt riisutu või rikutu väärtusele, kuid mitte rohkem väärtsaadetise avaldatud väärtusest;
 - 8.1.3.6 saajalt mittetäieliku lunasumma sissenõudmisel, lunasumma nõudmata jätmisel või lunasumma ebaõige väljamaksmise korral vähem sissenõutud või väljamaksmata jäetud lunasumma ulatuses.
- 8.1.4 Rahvusvahelise täht- ja väärtsaadetise kaotsimineku, sisu rüüstamise või rikkumise korral on Post kohustatud maksma hüvitist vastavalt ülemaailmse postikonventsiooni järgmistele määradele:
- 8.1.4.1 tähtväljastusteate kaotsimineku korral saatekulu ulatuses;
 - 8.1.4.2 tähtsaadetisena edastatava kirisaadetise kaotsimineku, sisu täieliku rüüstamise või rikkumise korral 30 SDR-i;
 - 8.1.4.3 tähtsaadetisena edastatava postipaki kaotsimineku, sisu täieliku rüüstamise või rikkumise korral 40 SDR-i paki eest ja 4.50 SDR-i iga kg eest;
 - 8.1.4.4 väärtsaadetise kaotsimineku või sisu täieliku rikkumise või riisumise korral hüvitatakse kahju väärtsaadetise SDR-s avaldatud väärtuse ulatuses;
 - 8.1.4.5 tähtsaadetise osalise rüüstamise või rikkumise korral vastavalt riisutud või rikutu väärtusele, kuid mitte rohkem vastavale postisaadetise liigile kehtestatud kahju hüvitise maksimummäärast;
 - 8.1.4.6 väärtsaadetise osalise rüüstamise või rikkumise korral vastavalt riisutu või rikutu väärtusele, kuid mitte rohkem väärtsaadetise avaldatud väärtusest;
 - 8.1.4.7 saajalt mittetäieliku lunasumma sissenõudmisel, lunasumma nõudmata jätmisel või lunasumma ebaõige väljamaksmise korral vähem sissenõutud või väljamaksmata jäetud lunasumma ulatuses.
- 8.1.5 Post hüvitab Eestist välismaale postitatud täht- või väärtsaadetisena edastava kirisaadetise tagastamise korral saatekulu juhul kui kirisaadetisel pole märgitud tagastamise põhjust.
- 8.1.6 Post maksab hüvitist Eestist välismaale postitatud postipaki saatjale tagastamisel sissenõutud uue edastamise tasu eest, kui:
- postipakil pole näidatud tagasisaatmise põhjust;
 - saatja korraldus on jäetud täitmata kuigi postipakile või aadresskaardile on tehtud märke, kuidas toimida postipakiga;
 - saajat ei ole leitud Posti poolse eksimuse tõttu.
- 8.1.7 Punktis 8.1.5 nimetatud juhtudel tagastatakse saatjale edasi-tagasi saatmise tasu ja teised võimalikud maksed ja tariifid, mis ei ole annulleeritud tagasisaatmisel.
- 8.1.8 Tähtsaadetise ja väärtsaadetise kaotsimineku, sisu rüüstamise või rikkumise korral tuleb Postile esitada postisaadetise vastuvõtmisel välja antud kviitung ja punktis 9.1.1 sätestatud postisaadetise järeleotsimise avaldus.
- 8.1.9 Hüvitise väljamaksmine toimub nii siseriiklike kui rahvusvaheliste postisaadetiste puhul eurodes.
- 8.1.10 Lisaks punktides 8.1.3 ja 8.1.4 sätestatule on tähtsaadetise või väärtsaadetise kaotsimineku, sisu täieliku riisumise või rikkumise korral vastavalt saatjal või saajal õigus saada tagasi ka kõik tasutud maksud ja tasud, v.a kindlustusmaks. Sama kehtib ka tähtsaadetise või väärtsaadetise kohta, millest saaja on halva seisukorra tõttu keeldunud, kui sellise seisukorra on põhjustanud Post ja see toob kaasa tema vastutuse.
- 8.1.11 Kui saatja on nõudnud tähtsaadetise ja väärtsaadetise kaotsimineku või selle sisu täieliku rüüstamise või rikkumise korral punktides 8.1.3 või 8.1.4 ettenähtud määradest väiksemat summat, võib Post maksta väiksema summa.

8.2 Posti vabastamine vastutusest, informatsiooni andmine ja postisaladus

- 8.2.1 Post vabaneb vastutusest kui täht- või väärtsaadetis on väljastatud tüüptingimusega kehtestatud nõuete kohaselt.
- 8.2.2 Posti vastutus jääb püsima järgmistel juhtudel:

- 8.2.2.1 saadetise sisu puudujääk või rikkumine avastatakse enne saadetise väljastamist või väljastamise ajal;
- 8.2.2.2 tähtsaadetis väljastati saatjale postkasti kaudu, v.a juhul kui selline väljastamise viis tuleneb õigusaktides sätestatud nõuetest;
- 8.2.2.3 kui tagastatava saadetise puhul saatja võtab väljastatava saadetise vastu märkusega, mille kohaselt on tegemist rüüstatud või rikutud saadetisega ning kirjutab kohe postiasutusest lahkumata kahjunõude avalduse;
- 8.2.2.4 kui tähtsaadetisena edastatava postipaki või väärtisaadetise saaja või lähtekohta tagastamise korral saatja, vaatamata õigesti vormistatud saadetisele, teatab postiasutusest lahkumata, et ta on avastanud saadetise sisu varguse või rikkumise. Hüvitise taotleja peab tõendama, et vargus või rikkumine ei toimunud pärast väljastamist.
- 8.2.3 Post ei vastuta:
- punktis 8.3 sätestatud vääramatu jõu juhtudel;
 - kui Post ei saa pidada saadetiste arvestust vääramatu jõu läbi ametlike dokumentide hävimise tõttu, tingimisel et Posti vastutust ei ole muul viisil tõendatud;
 - kui saadetise kaotsimineku, sisu puudumise või rikkumise on põhjustanud saatja süü või hooletus (sh mittenõuetekohane pakendamine) või saadetise sisu laad;
 - saadetiste puhul, mis sisaldavad tüüptingimustes nimetatud saadetises saatmiseks keelatud esemeid;
 - kui saadetised on vastavalt õigusaktidele arestitud;
 - väärtisaadetiste puhul, mis on kindlustatud oluliselt suurema summa eest kui nende tegelik väärtus;
 - kui saatja ei ole esitanud järelepärimist kuue kuu jooksul alates saadetise postitamise päevale järgnevast päevast;
 - sõjavangide või interneeritud tsiviilisikute pakside puhul;
 - saatja tegutseb pahatahtlikult eesmärgiga saada hüvitist.
- 8.2.4 Post ei võta endale vastutust mis tahes vormis esitatud tollideklaratsioonide eest ega otsuste eest, mis toll on teinud tollikontrolliks esitatud saadetiste läbivaatamise käigus.
- 8.2.5 Post väljastab täht ja väärtisaadetise kohta telefoni teel informatsiooni juhul, kui postiteenuse kasutaja teatab Postile saadetise registreerimisenumbrist, mis on antud saadetisele selle vastu võtmisel.
- 8.2.6 Postitöötajad ning isikud, kes Postiga sõlmitud lepingu alusel aitavad kaasa postisaadetiste edastamisele, peavad hoidma postisaladust nii teenuse osutamise ajal kui ka pärast seda.
- 8.2.7 Postiteenuse osutamisega seotud isikud ei tohi hankida teavet postisaadetiste sisu või postikäibe täpsemate asjaolude kohta suuremas ulatuses kui postiteenuse osutamiseks vajalik. Sellise teabe kasutamine muul eesmärgil, kui postiteenuse osutamine, on keelatud.
- 8.2.8 Erandeid postisaladuse hoidmise kohustusest ja teabe hankimise piirangutest võib teha üksnes seaduses sätestatud juhtudel ja korras.
- 8.2.9 Postisaadetiste kinnipidamine ja konfiskeerimine on reguleeritud Eesti Vabariigi ja/või sihtriigi õigusaktidega.

8.3 Vääramatu jõud

- 8.3.1 Vääramatu jõud on asjaolu, mida Post ei saanud mõjutada ja mõistlikkuse põhimõttest lähtudes ei saanud temalt oodata, et ta lepingu sõlmimise või lepinguvälise kohustuse tekkimise ajal selle asjaoluga arvestaks või seda väldiks või takistava asjaolu või selle tagajärje ületaks.
- 8.3.2 Vääramatuks jõuks on muu hulgas Postist sõltumatute tehniliste häirete esinemine või takistused teenuse osutamisel loodusõnnetuse, katastroofi, ebasoodsate ilmastikutingimuste, sõja, streigi, õigusaktide muudatuse või mõne muu erakorralise sündmuse tagajärjel, mida Post ei saanud ette näha või ära hoida.
- 8.3.3 Kui vääramatu jõu mõju on ajutine, on kohustuse rikkumine vabandatav üksnes aja vältel, mil vääramatu jõud kohustuse täitmist takistas.

8.4 Saatja vastutus

- 8.4.1 Saadetise saatja vastutab postitöötajatele tekitatud kehavigastuste ning teistele postisaadetistele ja postiseadmetele tekitatud kahju eest, mille on põhjustanud keelatud esemete saatmine või postisaadetise pakendamise ja/või erimärgistamise tingimuste täitmata jätmine.
- 8.4.2 Keelatud esemete saatmise või postisaadetiste pakendamise ja/või erimärgistamise tingimuste täitmata jätmise tõttu teistele postisaadetistele tekitatud kahju korral vastutab saatja iga rikutud saadetise eest samasuguses ulatuses nagu Post.
- 8.4.3 Keelatud esemete saatmisel või postisaadetise pakendamise ja/või erimärgistamise tingimuste täitmata jätmisel jääb saatja vastutavaks ka juhul kui postiasutus on sellise saadetise vastu võtnud.
- 8.4.4 Kui saatja on järginud saadetise vastuvõtmise tingimusi, ei vastuta ta pärast selle üleandmist saadetise töötlemisel Posti süül tekkinud kahju eest.

9. KAEBUSTE JA AVALDUSTE LAHENDAMINE

9.1 Kaebuste lahendamise kord postisaadetise kaotsimineku, varguse, rikkumise või kvaliteedinõuete ja tüüptingimuste rikkumise korral

- 9.1.1 Postiteenuse kasutaja võib Postile esitada:
- kaebuse teenuse tüüptingimustele mittevastavuse kohta (edaspidi kaebus);
 - kirjaliku täht- ja väärtisaadetise järeleotsimise avalduse, sealhulgas kahju hüvitamise avalduse (edaspidi avaldus) seoses postisaadetise kaotsimineku, sisu puudujäägi või rikkumisega, nii riigisiseste kui ka rahvusvaheliste saadetiste korral.
- 9.1.2 Kaebus või avaldus tuleb esitada Postile kirja, faksi või e-posti teel. Vastavad kontaktandmed on kättesaadavad postiasutustes ja posti veebilehel www.post.ee.
- 9.1.3 Postisaadetise järeleotsimise avaldus tuleb esitada kuue (6) kuu jooksul alates saadetise Postile üleandmisele järgnevast päevast postiasutusse või Posti klienditeeninduskeskusesse. Avaldusele lisatakse postisaadetise vastuvõtmisel Posti poolt väljastatud kviitung. Elektroonilisel teel saadetud avalduse puhul esitab postiteenuse kasutaja Postile postisaadetise vastuvõtmisel Posti poolt väljastatud kviitungi koopia posti, faksi või e-posti (skaneerituna) teel. Kviitungi puudumisel ei taga Post järeleotsimise tulemuslikkust.
- 9.1.4 Avalduses märgitakse järgmised andmed:
- avaldaja ees- ja perekonnanimi või juriidilise isiku ärinimi, aadress, telefoni number, arvelduskonto number, kui avalduse sisu on kahju hüvitamine;
 - avalduse esitamise aluseks oleva postisaadetise andmed (postisaadetise liik, registreerimisnumber, lähtekoha postiasutuse nimi, lähetamise kuupäev, aadressaadi nimi ja aadress ning postisaadetise avaldatud väärtus, lunamaksuga postisaadetise puhul ka lunasumma);
 - postisaadetise kaotsimineku, postisaadetise sisu kaotsimineku, puudujäägi või rikkumise kohta avalduse esitamisel ka sisu üksikasjalik loetelu ja esemete maksumus;
 - millisel viisil soovib saada vastust (suuliselt, kirjalikult posti või e-posti teel).
- 9.1.5 Kui postiteenuse kasutaja esitab avalduse mitme postisaadetise kohta, mis on adresseeritud erinevatele aadressidele, tuleb esitada eraldi avaldus iga postisaadetise kohta.
- 9.1.6 Postisaadetiste järeleotsimine on tasuta.
- 9.1.7 Kui avaldus on esitatud hiljem kui punktis 9.1.3 märgitud aeg on Postil õigus jätta esitatud avaldus rahuldamata ning saata avalduse esitajale selle kohta kirjalik teade.
- 9.1.8 Post vaatab avalduse ja kaebuse läbi võimalikult kiiresti, kuid mitte hiljem kui kümne (10) tööpäeva jooksul alates avalduse või kaebuse esitamise kuupäevast, ja teatab oma otsusest avalduse või kaebuse esitajat tema poolt soovitud viisil.
- 9.1.9 Kui punktis 9.1.8 nimetatud aja jooksul ei ole võimalik anda ammendavat vastust, teatatakse avaldajale sellest vahevastusega kirjalikult ja vastatakse lõplikult ühe kuu jooksul. Juhul, kui kaebuse lahendamiseks kuluv aeg on pikem kui üks (1) kuu, teatatakse sellest kaebuse esitajale ning antakse vastus niipea kui võimalik.
- 9.1.10 Avaldus rahvusvaheliste postisaadetiste kohta lahendatakse hiljemalt kahe (2) kuu jooksul alates avalduse esitamisele järgnevast päevast.
- 9.1.11 Kui avaldust või kaebust ei ole võimalik lahendada, antakse avaldajale vastus koos põhjendustega (viidetega kehtivatele õigusaktidele või eeskirjadele).
- 9.1.12 Postiga kokkuleppe mittesaavutamisel on postiteenuse kasutajal õigus pöörduda Konkurentsiameti või kohtu poole.

9.2 Postisaadetise eest võetud tasu tagasimaksmine ja kahju hüvitamine

- 9.2.1 Postisaadetise edastamise eest võetud tasu tagasimaksmine ja kahju hüvitamine toimub vastavalt tüüptingimuste punktis 8.1 ja 8.2 sätestatule.
- 9.2.2 Üldjuhul maksab Post hüvitise välja saatjale, kellel on õigus loovutada hüvitise saamise õigus saajale, teatades vastavasisulisest soovist Postile kirjalikult. Saatja või saaja võib volitada hüvitist vastu võtma kolmanda isiku.
- 9.2.3 Post maksab hüvitise välja viivitamatult pärast seda kui on selgunud, et postisaadetis on hävinenud või selle järeleotsimise tagajärjena on tuvastatud postisaadetise kaotsimineku.
- 9.2.4 Hüvitis kantakse üle hüvitise saaja pangavarale.
- 9.2.5 Kui pärast hüvitise maksmist leitakse kadunuks peetud postisaadetis või selle osa üles, teatab Post hüvitise saanud isikule, et tal on õigus saada kadunuks peetud postisaadetis või selle osa kätte kolme kuu jooksul, juhul kui ta maksab tagasi väljamakstud hüvitise. Kui hüvitise saanud isik keeldub leitud postisaadetisest või kui ta ei vasta Postile kümne (10) tööpäeva jooksul, et ta soovib leitud postisaadetise vastu võtta, edastab Post samasuguse teate vastavalt kas saajale või saatjale (isik, kellele ei makstud hüvitist), andes sellele isikule vastamiseks samasuguse tähtaja.
- 9.2.6 Kui saatja ja saaja keelduvad leitud postisaadetisest või ei vasta Postile punktis 9.2.5 sätestatud tähtaja jooksul, läheb postisaadetise omand üle Postile või teisele postiteenuse osutajale (rahvusvaheliste postisaadetiste korral), kes maksis välja hüvitise seoses postisaadetise hävimise või kaotsiminekuaga.

9.3 Õigus pöörduda Konkurentsiametisse või kohtusse

- 9.3.1 Posti Eesti Vabariigi õigusaktidega ja tüüptingimustega vastuolus oleva tegevuse peale võib iga isik esitada Konkurentsiametile kirjaliku kaebuse.
- 9.3.2 Vastavalt postiseaduse sätetele vaatab Konkurentsiamet eelmises punktis nimetatud kaebuse läbi ja

- teeb otsuse kuuekümnelt (60) päeva jooksul, kaebuse saamisest arvates, kui postiseaduses ei ole sätestatud teistsugust tähtaega.
- 9.3.3 Konkurentsiametil on õigus nõuda lisaandmeid isikult, kellel on või kellel võib olla eelmises punktis nimetatud otsuse tegemiseks vajalikku teavet, ning teha ekspertiisi või korraldada kolmanda isiku poolt ekspertiisi tegemine. Punktis 9.3.2 nimetatud tähtaja kulgemine peatub Konkurentsiameti peadirektori või tema volitatud isiku poolt vastava taotluse esitamisest alates kuni nõutud lisaandmete esitamiseni või ekspertiisi tulemuste saamiseni, kuid mitte kauemaks kui saja kaheksakümneks (120) päevaks.
- 9.3.4 Konkurentsiamet peab kaebuse kohta tehtud otsuse edastama viie (5) tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemise päevast, kaebuse esitajale ja Postile.
- 9.3.5 Lisaks Konkurentsiametile on postiteenuse kasutajal võimalik oma õiguste kaitseks pöörduda kohtusse Eesti Vabariigi õigusaktidega ettenähtud korras.

10. ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISE JA KASUTAMISE KORD

- 10.1** Isikuandmete töötlemine ja kasutamine universaalse postiteenuse osutamisel toimub kooskõlas postiseadusega, isikuandmete kaitse seadusega ja Posti poolt kehtestatud kliendiandmete töötlemise põhimõtetega. Kliendiandmete töötlemise põhimõtted on avalikustatud Posti kodulehele www.post.ee.

11. KIRISAADETISTE TEENUSETINGIMUSED

11.1 Kirisaadetiste liigid

- 11.1.1 **Standardkiri** on Postile edastamiseks üle antud nõuetekohaselt adresseeritud ja pabermaterjalist ümbrikusse pakitud paberkanidaid sisaldav saadetis kaaluga kuni 250 g standardkirjana edastatakse punktis 11.4.1 toodud parameetritele vastavaid paberkanidaid nagu kirjad, trükised, postkaardid jt.
- 11.1.2 **Maksikiri** on Postile edastamiseks üle antud nõuetekohaselt adresseeritud ning pakitud eset või esemeid sisaldav saadetis kaaluga kuni 2000 g.

11.2 Kirisaadetiste edastamise liigid

- 11.2.1 Standardkirja on võimalik edastada nii riigisiselt kui ka rahvusvaheliselt:
- lihtsaadetisena;
 - tähtsaadetisena;
 - väärtsaadetisena.
- 11.2.2 Maksikirja on võimalik edastada nii riigisiselt kui ka rahvusvaheliselt:
- lihtsaadetisena;
 - tähtsaadetisena;
 - väärtsaadetisena.

11.3 Lisateenused

- 11.3.1 Riigisestest täht- ja väärtsaadetisena edastatavate kirisaadetiste lisateenused on:
- edastamine liht- ja tähtväljastustega;
 - edastamine lunamaksuga (vt punkti 3.10);
 - füüsilise isiku aadressil saabunud saadetise väljastamine saajale isiklikult.
- 11.3.2 Rahvusvaheliste täht- ja väärtsaadetisena edastatavate kirisaadetiste lisateenused on:
- edastamine lihtväljastustega;
 - edastamine lunamaksuga nendes riikidesse, mis pakuvad nimetatud teenust ja kellega Postil on kehtiv kokkulepe (vt punkti 3.10);
 - füüsilise isiku aadressile saabunud saadetise väljastamine saajale isiklikult nendes riikides, mis pakuvad nimetatud teenust
- 11.3.3 Riigisestele ja rahvusvahelistele kirisaadetistele, mille väljastamine toimub postiasutuses pakutakse lisateenusena saajale kättetoimetamist.
- 11.3.4 Lisateenuste eest tasub saatja täiendavalt lisateenustele kehtestatud hinnakirja alusel, mis on kättesaadav postiasutustes ja Posti veebilehel aadressil www.post.ee.

11.4 Parameetrid

- 11.4.1 Standardkiri:
- maksimaalne kaal – kuni 250 g;
 - minimaalsed mõõtmed – 90x140 mm (pikkus, laius);
 - maksimaalsed mõõtmed – 229x324x5 mm (pikkus, laius, paksus).
- 11.4.2 Punktis 11.4.1 nimetatud standardkirja maksimaalse kaalu või maksimaalsete mõõtmete ületamisel loetakse see maksikirjaks.
- 11.4.3 Maksikiri:
- maksimaalne kaal – kuni 2000 g;
 - minimaalsed mõõtmed – 90 x 140 mm (pikkus, laius) või rulli keeratuna pikkuse ja kahekordse läbimõõdu summa 170 mm; pikim mõõt 100 mm;
 - maksimaalsed mõõtmed – pikkus, laius, kõrgus kokku 900 mm; pikima külje mõõt 600 mm või rulli keeratuna pikkuse ja kahekordse

läbimõõdu summa 1040 mm, pikim mõõt 900 mm.

- 11.4.4 Punktis 11.4.3 nimetatud maksikirja maksimaalse kaalu või maksimaalsete mõõtmete ületamisel loetakse see postipakiks.

11.5 Tolliformaalsused

- 11.5.1 Eestist väljapoole Euroopa Liidu majandusterritooriumi asuvasse riiki saadetavate esemeid sisaldavate kirisaadetiste puhul täidab saatja tollideklaratsiooni vormi CN22 või CN23. Tollideklaratsiooni vormiga CN22 võib deklareerida sisu piirväärtusega 300 SDR-i. Esemeid sisaldava kirisaadetise saatmisel välisriiki, mis ei ole Euroopa Liidu liikmesriik, peab saatja vormistama lisaks ekspordi tollideklaratsiooni juhul, kui postisaadetise väärtus ületab tolliseadusega kehtestatud piirmäära. Kirisaadetise tollivormistuse nõuetega on võimalik tutvuda postiasutustes ja Posti veebilehel aadressil www.post.ee.

11.6 Kvaliteedistandardid

- 11.6.1 **Riigisisesed lihtsaadetisena edastatavad standardkirjad:** vähemalt 90% saadetistest, mis on Postile üle antud kirjakasti või postiasutuse kaudu enne kirjakasti hiliseimat tühjendusaega toimetatakse saaja postkasti üleandmise päevale järgneval tööpäeval (lühend 90% D+1).
- 11.6.1.1 Kui saadetis postitatakse pärast kirjakastil märgitud või postiasutuses kehtestatud hiliseimat üleandmise aega, loetakse üleandmise päevaks järgmine tööpäev.
- 11.6.2 **Riigisisesed lihtsaadetisena edastatavad maksikirjad:** vähemalt 90% saadetistest, mis on Postile üle antud kirjakasti või postiasutuse kaudu enne kirjakasti hiliseimat tühjendusaega toimetatakse saaja postkasti üleandmise päevale järgneval tööpäeval (lühend 90% D+1).
- 11.6.2.1 Kui saadetis postitatakse pärast kirjakastil märgitud või postiasutuses kehtestatud hiliseimat üleandmise aega, loetakse üleandmise päevaks järgmine tööpäev.
- 11.6.2.2 Maksikirjad, mis ei mahu oma mõõtmete poolest postkasti, saab saaja kätte oma elu- või asukohale lähimast postiasutusest. Saajale edastatakse teade postisaadetise jõudmisest postiasutusse hiljemalt postisaadetise saabumise päevale järgneval tööpäeval (lühend D+1).
- 11.6.3 **Riigisisesed tähtsaadetisena edastatavad kirisaadetised:** saadetised, mis on Postile üle antud enne postiasutuses või elektroonilises keskkonnas kehtestatud hiliseimat üleandmisega, toimetatakse kätte saaja elu- või asukohas hiljemalt postisaadetise üleandmise päevale ülejärgneval tööpäeval (lühend D+2).
- 11.6.4 **Riigisisesed väärtsaadetisena edastatavad kirisaadetised:** saadetised, mis on Postile üle antud enne postiasutuses või elektroonilises keskkonnas kehtestatud hiliseimat üleandmisega, toimetatakse kätte saaja elu- või asukohas hiljemalt postisaadetise üleandmise päevale ülejärgneval tööpäeval (lühend D+2).
- 11.6.5 Postiasutuses või elektroonilises keskkonnas kehtestatud hiliseimad üleandmise ajad on kättesaadavad Posti koduleheküljel www.post.ee
- 11.6.6 **Sisenevad rahvusvahelised kirisaadetised** edastatakse vastavalt riigisestele kirisaadetiste standarditele, kui kirisaadetised jõuavad Tallinna lennujaama hiljemalt tööpäeval kella 17.00.
- 11.6.7 Kui kirisaadetised jõuavad punktis 11.6.5 nimetatud kellaaegadest hiljem Tallinna Lennujaama või Sorteerimiskeskusesse, siis loetakse üleandmise päevaks järgmine tööpäev.
- 11.6.8 Tollikontrollialuste kirisaadetiste puhul lisandub kättetoimetamise ajale aeg, mis kulub tollil formaalsuste täitmiseks (mitte pikem kui üks (1) tööpäev).
- 11.6.9 **Pideva transpordiühendusega kindlustamata saartele** adresseeritud kirisaadetised toimetatakse kätte vastavalt transpordiühenduse sagedusele ja mitte hiljem kui ühendusele järgneval tööpäeval. Erand ei kehti, kui saatja ja saaja asuvad sama saare territooriumil, kus on vähemalt üks postiasutus.
- 11.6.10 **Rahvus- ja riigipühade ajal** Post kirisaadetisi ja kirisaadetiste saabumise teateid kätte ei toimetata. Postisaadetised toimetatakse kätte rahvus- või riigipühale järgneval tööpäeval.

12. STANDARDPAKI TEENUSETINGIMUSED

12.1 Mõiste

Standardpakk on nii riigisiseselt ja rahvusvaheliselt Postile edastamiseks üle antud adresseeritud ning nõuetekohaselt pakitud kuni 20 kg kaaluv ese või esemed.

12.2 Standardpakide edastamise liigid

- tähtsaadetisena e väärtustamata saadetisena;
- väärtsaadetisena.

12.3 Lisateenused

- 12.3.1 Riigisestele standardpakidele pakutakse järgnevaid lisateenuseid:
- edastamine liht- ja tähtväljastustega;
 - edastamine lunamaksuga;
 - edastamine märkusega „ettevaatlikult“;
 - edastamine märkusega „suuremõõduline“;
- 12.3.2 Rahvusvahelistele standardpakidele pakutakse järgnevaid lisateenuseid:
- edastamine lihtväljastustega;
 - edastamine lunamaksuga;
 - hapra sisuga saadetise edastamine (märkusega "COLIS FRAGILE");

- suuremõdulistel saadetiste edastamine (märkusega "ENCOMBRANT");
- Rahvusvaheliste standardpakside lisateenuseid osutatakse juhul, kui sihtriik nimetatud lisateenust pakub. Täpsem info lisateenuste kohta Posti veebilehel www.post.ee.

12.4 Parameetrid

- 12.4.1 Standardpakk:
- maksimaalne kaal – kuni 20 kg;
 - minimaalsed mõõtmed – 140x90x20 mm (pikkus, laius, paksus);
 - maksimaalsed mõõtmed – pikim külg kuni 1500 mm või kõrguse ja põhja ümbermõõdu summa kuni 3000 mm.
- 12.4.2 Suuremõdulisena edastatakse standardpakk, mille pikim külg on üle 1050 mm või pikima külje ja põhja ümbermõõdu summa ületab 2000 mm. Suuremõdulise standardpaki mõõtmed ei tohi ületada standardpaki maksimaalseid mõõtmeid.

12.5 Tolliformaalsused

- 12.5.1 Rahvusvaheliste postisaadetiste vastuvõtmisel riikidesse, mis asuvad väljaspool Euroopa Liidu majandusterritooriumi, koostatakse saatja poolt sihtriigis tolliformaalsuste teostamiseks tollideklaratsiooni vorm CN23. Esemete täpne loetelu märgitakse kas inglise, prantsuse või muus sihtriigis tuntud keeles. Postipaki saatmisel väljapoole Euroopa Liidu majandusterritooriumi peab saatja vormistama ekspordi tollideklaratsiooni juhul, kui postipaki väärtus ületab tolliseadusega kehtestatud piirväärtust või -kogust.
- 12.5.2 Tollimaksuga standardpakk väljastatakse:
- pärast Posti poolt koostatud tollideklaratsiooni kontrollimist ja allkirjastamist ning impordimaksude ning Posti tasude tasumist;
 - saaja poolt tolliasutuses tolliformaalsuste teostamist ja tolliinspektorilt väljastamise loa saamist.
- 12.5.3 Informatsiooniga rahvusvaheliste standardpakside tolliformaalsuste kohta saab tutvuda postiasutuses ja Posti veebilehel aadressil www.post.ee.
- 12.5.4 Tollimist puudutavate lisateenuste eest tasub saatja täiendavalt vastavalt kehtestatud hinnakirjale, mis on kättesaadav postiasutustes ja Eesti Posti veebilehel aadressil www.post.ee.

12.6 Kvaliteedistandardid

- 12.6.1 **Riigisisised standardpakid**, mis on Postile üle antud enne postiasutuses kehtestatud hiliseimat üleandmisaega, toimetatakse saaja elu- või asukohajärgsesse postiasutusse hiljemalt postisaadetise Postile üleandmise päevale ülejäreneval tööpäeval (lühend D+2). Juhul, kui saadetis antakse üle pärast postiasutuses kehtestatud hiliseimat üleandmise aega, loetakse üleandmise päevaks järgmine tööpäev.
- 12.6.2 Saajale edastatakse teade postisaadetise jõudmisest postiasutusse hiljemalt postisaadetise saabumise päevale järgneval tööpäeval (lühend D+1).
- 12.6.3 **Sisenevad rahvusvahelised standardpakid** edastatakse postiasutusse vastavalt riigisisese postipaki standarditele (punkt 12.6.1), kui standardpakid jõuavad sorteerimiskeskusesse hiljemalt tööpäeval kella 12.00-ks. Juhul, kui saadetis saabub Sorteerimiskeskusesse hiljem kui 12.00-ks, siis lisandub kättetoimetamise ajale üks (1) tööpäev.
- 12.6.4 **Tollikontrollialuste rahvusvaheliste standardpakside** puhul pikeneb nende edastamise aeg Sorteerimiskeskusest kättetoimetavasse postiasutusse tollikontrollis viibimise aja võrra.
- 12.6.5 **Pideva transpordiühendusega kindlustamata saartele** adresseeritud standardpakid toimetatakse kätte vastavalt transpordiühenduste sagedusele ja mitte hiljem kui ühendusele järgneval tööpäeval. Erand ei kehti, kui saatja ja saaja asuvad sama saare territooriumil, kus on vähemalt üks postiasutus.
- 12.6.6 **Rahvus- ja riigipühade ajal** Post standardpakke ja nende saabumise teateid kätte ei toimetata. Postisaadetised toimetatakse kätte rahvus- või riigipühale järgneval tööpäeval.